

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 5

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évf. 64. szám

Vasárnap, 1927. március 20

Tételes törvény alapján

Irták: TÖRÖK FERENC

Mint olyan vidéki ember, ki a lapokat megjelenésük után csak napok múlva kapom kézhez, s akkor is állásbeli elfoglaltságom miatt alig szakíthatok néhány percet azok átböngészésére, a napi politikai eseményeket figyelemmel nem kísérhetem s azokhoz hozzá sem szólhatok.

Vannak azonban kérdések, melyeket a napi politika ingoványaihoz bevonni tiltja a józan belátás, de a melyeknek szövegein való tartását sovén gondolkodású államférfiak és még sovénabb állami közegek nyomorúságos kisebbségi helyzetünkben valósággal ránk kényszerítik. Ezekkel tehát foglalkoznunk kell.

Ilyen kérdés a szubvenció, az államsegély, a kisebbségi egyházaknak, iskoláknak s mindenféle kulturintézményeknek állami támogatása.

Megengedhető-e, hogy ezt a kérdést a napi politika ingoványos mocsarába lerántsák? — Nem!

Szabad-e ezt politikai alkudozások tárgyává tenni? — Nem szabad!

A csucsai egyezményt nem ismerem. A választási paktum szövegezése szintén ismeretlen előttünk.

Hogy képviselőink és szenátoraink miről tárgyaltak a napokban Bukarestben ajtóik mögött, szintén nem tudom, tudni sem kívánom.

Egyszerűen megbízom bennük. Felelősségük tudatában vannak. Legnemesebb törekvéseik elgáncsolásának célját is sejtjük. Csüggedésre nincs okuk. Az egész magyar kisebbség zárt sorokban, figyelő állásban hátuk mögött áll.

Arról is megvagyunk győződve, hogy az államsegély önmagában — in se — egyezkedés, paktum tárgyát sem! Csucsán sem Bukarestben sem a választás alkalmával, sem későbbi időben nem képezte.

Itt vagy ott, ekkor vagy akkor csupán a megvalósítás idejéről, a szubvenció nagyságáról, megosztási kulcsáról szóval csupán a technikai kérdésekről tárgyalhattak képviselőink és szenátoraink.

A lapok híradásai azonban azt a benyomást keltik bennünk, mintha a miniszter urak az egész kérdés komplexumát a napi politika ingoványaihoz akarják lerángatni. Mintha itt tulajdonképpen bizonyos szívességekről volna szó, melyeket jószolgálatainkkal érdemelhetünk ki. Mintha kulturális munkáink éhes gyomrának kielégítését attól tennék függővé, hogy hány fókig tudunk meghajolni az uralmon levő vagy uralomra törekvő pártok kívánságai előtt.

Es ez az, ami ellen az egész vonalon a leghatározottabban tiltakoznunk kell.

Az a kérdés, hogy van-e törvényben biztosított jogunk az államsegélyhez? — Van!

Ezt már rogvásár hangoztattuk gyűléseinken. Irtak erről az unalomig lapjaink is.

Az 1925 évi októberi csikvármegyei nagygyűlésen éppen az általános betérjesztett határozati javaslatban szögeztük le ebbeli álláspontunkat, támaszkodva a gyulafehérvári határozatra, mely törvénybe iktatott, és Párisban a Szövetséges és Társult Főhatalmak, valamint Románia között 1919. december 9-én kötött szerződés 9-11 cikkelyeire.

Ezeket a törvényeket annálra biztos bázisoknak tartottuk, hogy hitközségi határozatainkban, a tanítás rendes menetének megzavarását elkerülni óhajtván, azon feltétel alatt vállalkoztak marasztalásuk megajánlására híveink, hogy a törvényekben biztosított jogos követeléseinket a leülepedés idején majd az állam

vissza fogja téríteni, mit ha békés uton nem lenne hajlandó megtenni, az esetben polgári per útján, vagy a Népek Szövetségének közbejöttével is érvényesíteni fogjuk követeléseinket.

Európa legújabb térképének a megrajzolása ránk azt a benyomást tette, hogy a Szövetséges és Társult Főhatalmak a történelmi Magyarország testéről azért szakítottak le három millió magyart s több mint másfél annyi kisebbséget, mivel Magyarország a kisebbségek kulturális és gazdasági fejlődését akadályozta, nyelvük szabad használatát korlátozta.

Az előbbinél magasabb kultúra, teljesebb és tökéletesebb szabadság és a fejlődések összes lehetőségének beigérése, a büntetés végrehajtatott.

Igy volt-e?

De ugyanakkor az ítélőbírák a boszúállás politikájának eshetőségére is gondoltak s ennek elejét vették s Európát szívében a későbbi bonyodalmaknak nyakats zengők — hiszen Európa békéje s népeinek szabad fejlődése lebegett szemek előtt — a Magyarország testéről leszakított összes kisebbségeket a 9-11 cikkelyek által tételes törvények védelme alá helyezték.

Hát ez így volt-e?

Mi, mint egyszerű polgáremberek, az amputációt hangtalanul fogadtuk. A diadalittas tömegek örömmámorát egyetlen jajszóval vagy sziszzenéssel sem zavartuk.

Es kérdeim: tettünk-e egyetlen lépést azután is, hogy a létező jogrendet megváltoztassuk? Nem! Erre a célra, még a kisujjunkat sem mozdítottuk meg. Szítottunk-e forradalmat új hazánk keretei között? Konspiráltunk-e valakivel? Ugye, hogy nem! A detektívek füle ezer számmal ott vibrált alattunk, felettünk és közöttünk, de eredménytelenül. Gyanúsítani gyanúsítottak, s állítólag valami éretlen gyerkőcöket hibában is találtak, de a magyarság egyeteme minden ilyenfajta hibortól távol tartotta magát.

Itt legyen szabad figyelmeztetnem ajánlanom, azt a történelmi tényt, hogy a magyarság a konspirációhoz soha sem értett. Nemzeti organizmusunk ezen jellemvonását fel nem ismerni vagy félreismerni az állambőlcsesség fogyatékoságát mutatja.

Románia tehát, épúgy mint a többi szomszédok, a mit kívántak, megkapták.

Hogy a szomszédban mit csinálnak, az az ő dolguk. De hogy Románia a szerződés szerint vállalt kötelezettségét még mindig nem teljesítette, ezt a magunk bőrén érezzük.

Igéretet mindegyre kapunk, de azok teljesítése úgy látszik marad ad calendae graecas — sohanapjára.

Miniszter urak, tisztelettel kérdeim, szabad-e alkotmányban biztosított kisebbségi jogainkat vagyis más szóval, a törvény létezését, sem annak kötelező voltán kívül hagyni?

Ugye nem szabad!

De hát önök nem tagadják sem a tör-

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára változatlan.

Száz lej Zürichben
3 12 1/2 svájci frank.

100 lej 0-58 dollár	1 dollár . . . 169 7/8 lej
100 lej 2 shilling 4-1 p.	1 angol font . . . 827 — lej
100 lej 3-35 pengő	1 pengő . . . 29 80 lej
100 lej 2-46 aranyárka	1 aranka . . . 40-60 lej
100 lej 19-78 cseh kor.	1 cseh korona . . . 5-06 lej

1 svájci frank 32-80 lej

Terményárak

Braila: Tengeri q 405 lej, besszarábiai rozs, 58 5 kgr.-os q 570 lej, buza q 790-855 lej, zab q 470-490 lej, köles q 360-400 lej

Budapesti terménytőzsde.

Csütörtökön üzlettelen. Buza 35-10-35-50, elegy 34 10-34-50, rozs 27-30-27-40, zab 22-22-20 takarmányárpa 22-70-3-20, tengeri 20-40-20-60, köles 22-50-23, korpá 17-50-17-80 pengő

Szidi Be! Abbesben olvassák

a Brassói Lapokat. Az Egyesült Államokban is mindennap megérkeznek példányaink. Indiából kapunk válaszokat egy-egy cikkünkre: vajon az erdélyi kereskedő azt hiszi, hogy ez reá nézve közömbös? Azt hiszi, nincs neki abból közvetlen haszna, hogy a világ leghírlönbözőbb pontjain villan magyar olvasók szemébe a neve, az áruja, modernségének, törekvésének jele? A kereskedő maga szabja meg a maga útját. Modern embernek modernül kell dolgoznia: a kereskedő hirdessen és vegye igénybe a Brassói Lapok hatalmas nyilvánosságát.

Az izgató és pennibilis himlők
azonnal eltűnnek, ha a CADUM-
KENŐCSÖT használja

vény létesítését, sem annak kötelező voltát, csupán a végrehajtás idejét halasztgatják tovább.

Mi ez, ha nem a törvény percmenkénti flagráns megsértése!

És kérdem: az alkohányos élet biztosítására hozott törvények kevésbé fontosak-e, mint a kommunizmus, a tolvajok a betörők ártalmatlanná tételére alkotott törvények? És az egyiknek büntetlen megsértése, nem szabadítja-e fel a romboló szennvedélyek egész feregőjét?

De azért mi kutyahűséggel ragaszkodunk új állami életünk kereteihez s minden erőfeszítésünk azt dokumentálja, hogy a megszakadásig dolgozunk az anynyira kíváncsi konszolidáció létrehozásán — akár tetszik akár nem.

Hja, ez a mi természetrajzunk alapelve.

Szeparatiztikus törekvések minket nem hevitenk. Hőbortosak nem vagyunk.

Lehet-e, szabad-e tehát mentséget keresni a törvény imperatív intézkedésének negligálására?

Mentség nincs. Ürügyet találnak, de az ürügy még nem mentség. Ezt tehát nem fogadjuk el.

A ki fél, hogy a sovinszták előtt rossz hírbe kerül, ha a tételes törvényt megtartja, az hagyja ott állását. Az ilyen nem való felelős állásba.

Vagy talán arról vitáznak olyan hosszasan, hogy melyik időponttól s milyen kulcs szerint utaltassék ki az államsegély?

Felesleges ezen vitára időt vesztegetni.

A dátum adva van a gyulafehérvári határozatokban vagy ha jobban tetszik a párisi egyezményben. Helyesebben: a magyar államsegély kilizetése lehetőségének megszűnésével. Az örökséggel nem csak a vagyon, hanem a teher is az örököse száll.

A szászok, németek, zsidók s azt hiszem a többi kisebbségek is, a megszállás első pillanatától jogot formálhatnak erre. Viszont a magyarság sem lehetett egy pillanatig sem gazda nélkül — vogelfrei.

A szubvenció nagysága nem lehet kisebb, mint az átcsatolás előtt. És ennek a kulcsát nem kell a könyökökből kirázni. Ott rozsdásodik az minden parokhia levéltárban.

De hogy nem mi tépdessük meg Nagyrománia nimbuszát a művelt Nyugat előtt, hanem azok az államférfiak, akik vállalt kötelezettségeiknek vonakodnak eleget tenni — azt holt bizonyosnak tartom.

Még egy zsákra való csontot kaptak a szepsii cigányoknál

Egy brünni antropologus vizsgálja meg a talált csontokat

KASSA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szepsii cigányok emberevő rémtettei ügyében még mindig erőlyesen folyik a nyomozás. Tegnap újabb vizsgálóbizottság utazot Szepsibe, amelynek feladata, hogy a csendőrséggel együtt tovább folytassa a vizsgálatot az eddigi nyomokon a borzalmas bűnügyben, a mely napról-napra újabb szörnyű részleteket tár fel a szepsii emberevő cigány tábor rejtelméből.

A bizottságban most a vezető államügyészen kívül résztvesz egy brünni hírneves antropologus tanár is, aki máris bekapcsolódott a nyomozásba, s akinek szakértői véleményét nagy érdeklődéssel várják. Az egyetemi tanár végre kétségtelenül meg fogja állapítani, vajjon a talált csontok között valóban vannak-e emberi csontok is?

A bizottság megérkezésével egyidejűleg erős csendőri fedezettel Filke Sándor a rablógyilkos cigányok vezérét is Szepsibe szállították, mert önként jelentkezett, hogy

megmutatja azokat a helyeket, ahol az emberi csontokat elásták.

A bizottság munkája pozitív eredményt hozott, mert Filke útmutatása nyomán nagyobb tömeg csontot ástak ki amely egy egész zsákot megtöltött. A csontokat bevitték Kassára, ahol megvizsgálják, vannak-e közöttük emberi csontmaradványok?

A nyomozás munkája lépésről-lépésre halad előre, s az ügyészség fogházában letartóztatásban levő cigányok újabb vallomása alapján ismét három letartóztatás történt Szepsiben.

Barabás Béla maga követelte, hogy függesszék fel mentelmi jogát

Elvi jelentőségű lesz az aradi szenátor brassói sajtócsöve — Barabás Béla nyilatkozik a Brassói Lapoknak

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A várakozás ellenére Barabás Béla mentelmi jogának felfüggesztése csendes, szinte monoton, barátságos körülmények között történt meg. Ugyanis mindenki el volt készülve arra, hogy Barabás mentelmi jogáért pro és kontra elkeseredett küzdelem fog megindulni. Azonban a csata, melyre különösen nemzeti-parasztpárti oldalról készültek hevesen, elmaradt, mert sem Barabás, sem senki a magyar képviselők közül nem rántotta ki a kardot a fenyegetett mentelmi jog érdekében.

Ugyanis egyöntetűen az az álláspont alakult ki, hogy ennek a pernek le kell folynia, hadd lássa a román közvélemény, és Erdély magyarsága egyaránt, hogy milyen körülmények között születnek itt a nagy politikai hajszák, a nemzetellenesség vádai és a lázítási hipotézisek. Egyébként Barabás Béla a következő igen érdekes nyilatkozatot tette a Brassói Lapok részére:

Magyar pénz, ész és kéz

— A szenátus két immunitási ügyem felett döntött. Először

„hamis eskü”

miatt kérték kiadatásomat. Ez az ügy még 1922-ből kelteződik. Az aradi királyi törvényszék 1926. februárjában meg is tartotta a főtárgyalást, amelyen felmentett és e felmentéshez az ügyészség is hozzájárult. Azonban a magánvádló fenntartotta a vádat és felebezett a temesvári törvényszékhez, mely kérte mentelmi jogom felfüggesztését. A szenátus azonban megtagadta ennek a kérésnek a teljesítését.

— A második mentelmi ügyem az »Arad magyarsága« című cikkemből folyik, amely 1924. április 21-én jelent meg a Brassói Lapokban. Ebben a cikkben az aradi magyarság szellemi, gazdasági és politikai helyzetét ecseteltem, mire az aradi sziguranca-főnök eldobozta a lapot és az inkriminált cikket áttette a hadbíróshoz (?). Meg kell jegyezni, hogy csak néhány kikapott mondatot inkrimináltak a cikkből, közöttük például azt a kitételt is, hogy

Aradot a magyar pénz, a magyar pénz és a magyar kéz teremtette meg!

Nem tudom, hogy ebben az állításban mi merít ki a bűntény fogalmát? Mert vajjon merre-e valaki állítani, hogy Arad megteremtésében nem volt eminens szerepe annak a bizonyos észnek, kéznek és pénznek?

— A hadbíróshoz az ügyet áttette a brassói törvényszékhez, amely a 172. és 173. paragrafusokat véli alkalmazhatónak velem szemben. Hangsúlyozom, hogy egyetlen lépést sem tettem abban az irányban, hogy a

szenátus mentelmi jogomat ne függessze fel, mert ennek a pörnek a során az izgatási és lázítási vádaskodásokkal összefüggő sok elvi álláspontunkat és igazságunkat demonstrálni kell. Eppen ezért a szenátus magyar tagjai nem is emeltek vétőt a felfüggesztés ellen.

A vádirat

A küszöbön álló perrel kapcsolatban érdemesnek tartjuk ismertetni a brassói törvényszék vádiratát, mely a közismert receptet híven rossz és gyakorta eltorzított fordításban adja vissza azokat a mondatokat, melyeket a hatóságok Barabás ominózus cikkéből inkrimináltak. A vádirat szövege a következő:

A brassói törvényszék vizsgálóbírósa.

I. szekció.

Végleges rendelet. (16. szám.)

Mi, Voinea P., a brassói törvényszék vizsgálóbírója, tekintettel arra, hogy a nivalatunk által a dr. Barabás Béla aradi születésű, aradi lakos, román kath. ügyvéd ellen 909-925. szám alatt megindult bűnügyi eljárás összes aktái alapján a vizsgálatot 322-4-1925. szám alatt lefolytattuk, a büntető törvénykönyv 129. paragrafusa alapján a következőket terjesztjük elő:

A vádlott Barabás Béla a Brassói Lapok 1925. április 21-én megjelent számában »Erdély magyarsága« címen (tévedés, mert »Arad magyarsága« címen) egy cikket jelentetett meg és azok a megállapítások, melyeket az országunk e részében lakó magyarok élete felől tesz, különösen e mondatok által:

»Nekünk, határszéli magyaroknak kerseres szerepet osztott a kegyetlen sors, Sőt semmi szerepünk sincsen... Mi, magyarok azonban vagyunk, sőt nagyon elégedettek vagyunk, jóllehet csak számunk van, de sulyunk nincs.

Az eredeti szöveg ezzel szemben így hangzik: »Nekünk, határszéli magyaroknak, szomorú szerepet juttatott a kegyetlen sors. Az az, hogy szerepünk egyáltalán nincs, ha csak a hallgatást és türelmet nem nevezem magyar életnek.

A vádirat, mely továbbra is hemzseg a rossz fordításoktól és félremagyarázott mondatoktól, hosszasan felsorolja az inkriminált cikkeket, majd a büntető törvénykönyv 172. és 173. paragrafusa alapján minősítve Barabás cikkét, vádat emel és kéri az eljárás lefolytatását.

Erdély magyarsága joggal nézhet nagy várakozásokkal a főtárgyalás elé, mert az tisztázni fogja végre azt a nagy elvi kérdést, hogy a gyanakodások és bizalmatlankodások nagy utvesztőjében van-e egyáltalán jog és életlehetősége a sajtó ellenőrző és kritikai kötelességének.

Késmárk, vagy a Szepesség romlása

Mi vitte oda a volt Felsőmagyarországot, ahol ma van? — A konszolidáció áldozatai — Pénzlebélyegzés — A betevők védelme megöli a pénzintézeteket — „Nem a gyárak buknak meg, csak a gyárosok személyében lesz változás”

Hol vannak az új gyárosok?

A Brassói Lapok ankétja a mai Csehszlovákiáról

Tizenegyedik közlemény

KESMARK. (A Brassói Lapok szerkesztőjétől.) Lőcséről Késmárkra nagyon szép úton viszi el az embert az autobus. A különösszínű piros országút tarka falvakon fut át és két oldalt a dombok, a völgyek és a hegyek között a magyar multnak sok szép emléke villan fel egy-egy percre. Kőszegi Elmér, a kassai múzeumnak tudós és művész volt igazgatója (ő mentette meg a múzeum kincseinek javarészét.) sok mindenre már előre figyelmeztetett Lőcsén, s most érdeklődve várom az újabb és újabb érdekességeket.

A legnagyobb ezek között számomra kétségtelenül az, hogy mióta eljöttem Halmiból,

mindig magyar szó között

járok. Hallani természetesen mást is, — itt is gubás tót atyafiak ülnek velem szemben, s tőlük folyik egymással csendes diskurzusuk, — de a beszélgetések általános jellege mégis magyar. Az autobusban vidám kacagások csattannak fel, — szepességi magyarok élénk társasága utazik velünk, — s ahogy egymásután eloszlának az egyes falvakban, csendes lesz a kocsi és üres. Csak Késmárk előtt egy-két állomással kezdünk újra megtekinni, — de a most felszállók mintha már idegenek lennének volna.

Késmárk történelmi és muzeális szempontból nincs olyan érdekes hely, mint Lőcsé, de azért van egy érdekes ódon városháza, van egy ősrégi lutheránus fatemploma, a mely mindig egyik főnevezetessége volt ennek a cipster városnak, s van benne egy régi Tőkölly vár, amelynek az orma most fekete koronázza az esős ég alját. Az idő nem kedvez a külső szépségeket kereső kíváncsiságnak, be kell menni az emberekhez és meg nézni, hogy élnek s miben szenvednek. S talán véletlen, talán a sors uja, hogy most dióhéjban kapjam meg azt, amit eddig darabokban szedtem össze. Késmárkon újra a közgazdasági kérdésekről folytattunk hosszú beszélgetést, a Szepességnek egyik legkiválóbb közgazdasági szakemberével, — Kolos Odón bankigazgatóval. A Cipsterbanknak az igazgatója ő, — ez a napszerű neve a késmárki Hitelbanknak és mivel éppen a szepességi iparral és kereskedelemmel van élénk összeköttetése, illetékes arra, hogy hiteles adatokat mondjon el a nagy átalakulás gazdasági oldaláról. Mivel pedig az ő bankja még a nehéz idők alatt is fejlődött, — az intézetének a helyességében sincs okunk kételkedni.

— A szepességi pénzintézetek nagyon súlyos időkön mentek át, és ez csak együttjárója volt annak, hogy

a szepességi ipar majdnem teljesen megszűnt,

beszéli az igazgató. — A régi intézeteknek körülbelül 60 százaléka szűnt meg, — itt a környéken nyolc kis intézet volt kénytelen megszűntetni működését és ezeket mind a mi bankunk számolta fel, úgy, hogy mind ezeknek a helyén fiókot létesítettünk.

Erről különben már másutt is hallottam. A cseheknek ez rendszeres céljuk. Egyik cseh pénzügyminiszter nemrégiben azzal válszolt a magyar és többi szlovenszói pénzintézetek panaszaira, hogy;

— Nekünk

nincs szükségünk törpeintézetekre,

tehát csak helyeseltethük, ha a kisebb intézetek beolvadnak másokba.

— Rendben van, válaszolta erre a küldött szónoka, de akkor adjanak alkalma azoknak a megszűnő magyar intézeteknek arra, hogy más nagyobb magyar intézetekbe olvadjassanak be. Miért kényszerítik őket arra, hogy

cseh intézetek fiókjává

legyenek? A magyarságnak szüksége van a maga gazdasági szervezetére.

A miniszter nem válaszolt, — de a közdelem azóta is folyik, s természetes, hogy a hatóságok a cseh bankok oldalán vannak.

Kolos igazgató sok fontos adatot mond el szepességi és általában a szlovenszói pénzintézetek szenvedéseiből.

— Itt volt

a hadikölcsönök

ügye. Ezt a pénzintézetek aránylag kevesebb veszteséggel uszták meg, mint ahogy az első percben várm lehetett volna, aminek az a magyarázata, hogy sikerült őket a kedvezményezett intézmények közé besoroztatni. Ugyanis a községek, egyházak, alapítványok, közintézmények számára 5 és fél és 6 százalékkal kamatozó értékpapirokat adtak, — a magánosoknak, vállalatoknak csak 5,5 és 3,5 százalékos kamatozásukat. Az eljárás az volt, hogy mindenkinek be kellett szolgáltatnia papírjait, s ezek fejében kapott 5,5 illetve 3,5 százalékkal kamatozó papirokat. Ugyanakkor pedig minden jelentkező fél köteles volt készpénzen új állampapírokat vásárolni, még pedig a bemutatott hadikölcsönkötvények összegének háromnegyedrésze erejéig, s így a készpénzért kapta a magasabb kamatozású kötvényeket.

— Ezeknek az állampapíroknak az árfolyama azonban az utóbbi időkben a pénzügyi folyótán és a pénz értékének emelkedése következtében jelentékenyen emelkedett, úgy, hogy ezek a papírok ma 8 százalékkal kamatoznak. S mivel a betéti kamatláb itt igen alacsony, — mi 5 százalékot fizetünk — tehát a bankok végeredményben ezen a címen kedvezőbb helyzetbe jutottak. — Az emelkedés éppen az utóbbi hónapokra esik, s egy negyedév alatt kerekén 25 százalékot tesz a régivel szemben.

— Azonban az intézeteknek ezt az időt ki kellett várniuk és

ezt nem sok intézet bírta ki.

Eddig ugyanis ezeknek a papíroknak alig volt forgalomképességük, tehát amelyik banknak sok volt a hadikölcsönkötvénye, az im mobilizálva is volt nagyon hosszú időre.

— Ha hát az intézeteknek még újabb készpénzt kellett előteremteni, állampapírok vásárlására vetem közbe nem lett volna egyszerűbb, ha inkább a régi kötvényeiket sem mutatták volna be?

— Nem teheték ezt mert nem lehetett egyszerre olyan nagy összegeket leírni a mérlegvagyonból. S ez a kényszerűség mentette meg őket, — már amennyiben menekülésről beszélni lehet.

— A pénzintézetek ugyanis

a pénzbevéltás folytán is

rendkívül nehéz helyzetben voltak. Mikor Rasin miniszter a lebélyegzést elrendelte, akkor természetesen senki sem hitt benne, egy pillanatig sem, hogy azok a papírok, amelyeket a beszolgáltatott pénz felerészéért az állam adott, valaha pénzt fognak érni. S ezért a legtöbb intézet még a legutolsó percben is igyekezett készpénz készleteitől megszabadulni, hogy a várt veszteséget másra hárítsák át. Mivel pedig később az egy százalékos papírokat a vagyondézmánál értékesíteni lehetett, azok az intézetek jártak jobban, amelyeknek több volt a készpénzbeszolgáltatásuk. Nem beszélve arról, hogy csak ezek tudtak dolgozni is, mert hiszen visszleszámitolás után, vagy más módon senkinek sem szerezhetett pénzt a bankok közül. — A pénzügye ugyan is mindig óriás volt. Eddig körülbelül 7 milliárdnyi bankjegyet vontak be.

— A magyarországi követelések ügye

újabb nyomorúság forrása volt a pénzinté-

zetekre. Mert régen természetesen Budapestre vitték a felesleges összegeket és ezen a címen az itteni pénzintézeteknek Budapestben hatalmas követeléseik voltak, amelyek abban a mértékben értéktelenedtek el, ahogy a magyar korona árfolyama csökkent. Ebből később az következett, hogy mikor a régi államadósságoknak az utódállamok között való megosztásáról volt szó, akkor kitűnt, hogy a megosztásra kerülő papirokból a cseh és a tótföldi intézetek nem tudnak eleget előteremteni. Ekkor a pénzintézetek és a biztosító társaságok közösen memorandumot adtak be a kormánynak, azt kérve, hogy budapesti követeléseik fejében ilyen régi papírokat vegyen át számukra a kormány. Ez a megállapodás létre is jött úgy, hogy az intézetek a követelések feléhez így régi állampapírokból hozzájutottak. S mivel ezek is körülbelül 25 százalékos értékelkedést értek el, — ezen a címen az intézeteket csak 25 százalékos veszteség éri.

— Azonban ez mind csak egy-egy cseppnyi enyhítés az intézetek veszteségei mellett. Az általános helyzet okozta, s különösen a tótföldi iparának tönkretétele, hogy mint említettem.

intézetek hatvan százaléka felszámolt,

s a betevőknek alig térült meg követeléseik 60—70 százaléka. Igaz, hogy a pénz értékének emelkedése ennek a megtérült összegnek is emelte az értékét.

— Az intézetek működését természetesen akadályozzák meg. Az adóterhek olyan magasak, hogy például mi

600.000 korona évi jövedelem mellett 700.000 koronát fizetünk be évenként

S ezenkívül a csehek mindent elkövetnek a betevők védelmére, amit úgy értelmeznek, hogy a betétek 15 százalékat vagy készpénzben kell megtartani, vagy erre felhatalmazott intézeteknél elhelyezni, 2 százalékos jövedelmezőség lett. Az Országos Bank amely az államnak a bankja, ennyit fizet és hír szerint ezt is leszállítja, mert

nem tudja kihelyezni

a nála levő összegeket. — Így tehát a pénzintézetek nem is szorúlnak visszleszámitolásra, a gazdasági élet pangása mellett erről szó sem lehet.

— S ezek az okai annak, hogy öt százalékos betéti kamat mellett kénytelenek vagyunk 10 százalékkal kihelyezni a pénzt, mert meg kell keresnünk az adót, s meg kell keresni azt is, amit a készpénzben heverő összegek után veszítünk. Ha forgathatnánk őket természetesen azon is keresni lehetne. Békében a viszonyok olyanok voltak, hogy két százalékos bruttókereset mellett a bank máris megtalálta számítását.

— Ez a gazdasági helyzet ma a Szepességen és ez az egész tótföldön. A tótföldi intézetek maguk sincsenek jobb helyzetben, mint mi, — például

a Hlinka bankja, a Ludova Banka kénytelen volt szanálásért a kormányhoz fordulni,

aminek az volt az oka, hogy mikor a cseh nyomás folyt az iparvállalatok értéke csökkenni kezdett a tótok nyakra-főre mindent megvásároltak, biztosan arra számítva, hogy ez csak átmenet és a tót kézben majd a vállalatokat a kormány felvirágoztatja.

Hlinka bankjának bukása nagyon sokat

A JÓ

PEKAREK-

féle, kínai flu védjegyű

TEA

békebeli minőségben

↓

minden

jobb üzletben újból kapható.

A FATALSÁG SZÉPSÉGÉT és ÜDESÉGÉT
FOKOZNI ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN
PERLE DE PARIS
JOCKEY CLUB
FLEUR D'ELITE
ETOILE DE FRANCE **LADY**
EAUX DE COLOGNE ÉS **ILLATSZER**
HASZNÁLATA UTJÁN LEHET

foglalkoztatja a tötföldnek nemcsak a gazdasági köréit, hanem politikusait is. Hallottam olyan véleményt is, hogy Hlinkának épen ezért kellett sietnie a kormánnyal való megegyezéssel, — mások ugyan ezt tagadják, — de kétségtelen, hogy a cseh gazdasági elnyomás könyörtelenségét semmiféle bizonyíthatja jobban épen a Hlinka bankjának bukásánál. Mert a cseh politika alapelve az, hogy a volt magyar felvidéket le kell törni, — mert vagy az bukik, vagy a cseh ipar fog szenvedni.

Es senkinek sem szabad azt gondolnia, hogy ez a gazdasági politika nagyon meszesedik az ugynevezett nagypolitikától, — a volt magyar felvidék népét ma a gazdasági nyomorúság tartja egy táborban.

A cseh kormánynak emiatt a nyomor miatt nem fáj a feje. Azt is egy cseh miniszter mondta, mikor a gyárosok panaszkodtak előtte, hogy a gyárak tönkremennek a volt magyar Felvidéken:

— A gyárak? Dehogynem! Csak a gyárosok személyében következnek majd be változások!

Azonban a miniszter ur rossz jövődömon dó volt. Mert az igaz, hogy a régi gyárosok eltűntek a tötföldről, de hol vannak az újak?

Sehol. S a régi gyáripár után nem maradt más, mint mérhetetlen elkeseredés a nép legmélyebb rétegeiben is. (M. M.)

Magyarországon nem valorizálják a hadikölcsönt.

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egységes párt tegnapi értekezletén Bethlen István gróf miniszterelnök ismét nyilatkozott a hadikölcsön valorizációjáról, s teljes határozottsággal kijelentette, hogy sem hadi, sem másféle tartozást valorizálni nem hajlandó éppen a nemzettel szemben fennálló felelőssége tudatában, mert a magyar köllségvetés ilyen valorizációt nem bír el. Azonban foglalkozik azzal a tervvel, hogy a kötvénytulajdonosokat, akik egész vagyonukat a hadikölcsönbe fektették, azt elvesztették és más keresettel nem bírnak, szociális akció révén valamennyire megint tűrhető helyzetbe kell hozni, de ennek az akciónak a kereteit ma még nem jelölheti meg. A pénzügyminisztérium jóléti intézménye most foglalkozik az adatgyűjtéssel.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, szemkáprázás, idegizgalmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József viz használatára folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszaszerezték. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 2335

Hirdessen a Brassói Lapokban!

Titulescu meg akarja buktatni Diamandi párisi követet a magyar optánsok ügye miatt

A londoni követ holnap érkezik Bukarestbe

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Holnapra várják Bukarestbe Titulescut, Románia londoni követét. Titulescu londoni utjának politikai körökben óriási külpolitikai jelentőséget tulajdonítanak.

Titulescu ugyanis — amint hírlik — a magyar optánsok ügye miatt jön Bukarestbe, hogy Averescu miniszterelnökkel tárgyaljon. Titulescu állítólag Diamandi párisi követ visszahívását követeli, mert szerinte a párisi követ nem járt el kellő alapossgal a magyar optánsok ügyében, s neki köszönhető, hogy Románia vereséget szenvedett a döntőbírság előtt.

Megkezdték a Magyarország és Románia közt még fennálló függő ügyek tárgyalását

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap, csütörtökön délből össze a magyar-román bizottság, hogy tárgyalja a békeszerződésnek azokat a kérdéseit, amelyek még függőben vannak a két ország között.

A román bizottság szerdán este érkezett meg Budapestre, s annak tagjai: Jonescu és Hosciu pénzügyi tanácsosok, Moisin, az állami levéltár főigazgatója, Tzigara képzőművészeti egyetemi tanár, Buranescu követségi tanácsos. Magyar

résről a tárgyalásokat Wodianer Rezső báró meghatalmazott miniszter vezeti.

A tárgyalófelek délből ültek össze a külügyminisztériumban, s az első ülésen résztvett Stirbey budapesti román követ is. Hiteles értesülések szerint a tárgyalások kiváltképpen két pont körül fog folyni. Az első az okiratok és a közigazgatási levéltári anyag felosztása, a második a volt erdélyi magyar tisztviselők nyugdíjának ügye.

Nem lehet tiszta képet nyerni Nagy István bíró bünperében

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nagy István törvényszéki bíró letartóztatott négy társát tegnap délután átkísérték az ügyészség fogházába. A délelőtti folyamán tovább folyt a tanú kihallgatások, s a rendőrségen még mindig nem tisztázódott teljesen a bizonyított ügy, mert

a bizonyítékoknak és a tanuvalomásoknak megszerzése szinte lehetetlen.

Az lenne ugyanis a legfontosabb, ha megvesztegetést tudnának Nagyra rábizonyítani, ezt azonban csak az vallhatná be, aki vesztegetett, s ilyen természetű vallomást senki sem tesz, mert a megvesztegetés súlyosan minősülő bűntett.

Nagy bíró legújabbban jegyzője. Hody ellen tesz vallomást, s hangoztatta, hogy a szabálytalanságot Hody követte el, a mikor ő vezette a tárgyalásokat. Nagy legújabbban kijelentette, mielőtt értesült arról, hogy az egyik ügyvéd feljelentette amiatt, hogy szabálytalanul jár el a vágyon felügyelői kinevezések ügyében, azonnal kérte, hogy a kényes ügyet vegyék ki a kezéből és a kinevezéseket kezelje más. Azért már 1925. március elején a törvényszék elnöke nevezi ki a vágyonfelügyelőket.

— Több milliárdos vagyonról beszélnek — mondotta Nagy — amelyet vágyonfelügyelői ügyekkel kapcsolatban szereztem volna. Kijelentem, hogy a feleségem hozománya közel százötvenezer korona volt, ami mai pénzben milliárdos összeg.

Délből szembesítették Nagyt Sellővel, mert vallomásaikban ellentmondóak. A drámai fordulat elmaradt, mert

mindketten a legóvatosabban mentették egymást.

Mindketten tisztában vannak a törvényekkel, óvatosan ügvelnek, ne mondjanak semmit, amit a hatóság ellenük fordíthatna.

Sztrache főügyész az ügyben kijelentette, hogy az ügy még nincs az ügyészségben, mert még meg kell állapítani azt, hogy kinek mi része volt az ügyben. Az őrizetben tartott egyéneknél súlyos gya-

nuokok merültek fel. A nyomozás ujabban más személyekre is kiterjed, mert ujabban adatok merültek fel, amelyek más személyeket is bűnrészesekké tesz. Ezeknek kihallgatása most folyik.

Hova tűnt el Nagy bíró vagyona?

A rendőrségen az éjszaka két újabb letartóztatás történt Nagy bíró bünügyében. Az eddig csak őrizetben levő Hutcik Elemér és Sellő István ügyvédek letartóztatották ama gyanu miatt, hogy mindketten jelentős szerepet játszottak Nagy bíró üzemeiben. Hutcik egyébként részben beismerő vallomást is tett, s ebben terhelő adatokat sorol fel Nagyról.

A letartóztatottak száma ezzel hétre szaporodott, akiket ma kísérik át az ügyészségre.

A bíróság most különösen abban az irányban nyomoz, hogy hova tűnt el Nagy bíró vagyona? Az eljárás adataiból megállapítható, hogy Nagynak három és félmilliárd vagyona volt, s az most eltűnt. Nagy azt vallja, hogy a vagyont időközben felélték, de a rendőrség gyanuja az, hogy már a fegyelmi eljárás során számított rá, hogy a vagyonért felelősségre vonják s ezért eltüntette azt.

Futballista, aki hálából feltöri egyesülete pénztárát

Tragikomikus jelenet a labdarugó szakosztály előtt — Ki is az a „kiváló Rámai”?

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Humoros, de egyben tragikus eset is, ami az egyik kolozsvári sportegyesület legutóbbi szereplésével kapcsolatban történt. A Husos és Vasas bajnoki mérkőzésről van szó, amelyet szabályos lejátszás után annak rendje és módja szerint 3:1 arányban a Husosok nyertek meg. Már a mérkőzés folyamán azonban feltűnt a győztes csapatban egy játékos, aki mindvégig kiváló teljesítményt nyújtott, egymaga két gólt lőtt, csak egy szépségnézője volt, hogy senkise ismerte.

A mérkőzés végén a vesztes ellenfél felkérte a bírót, hogy a kiváló ismeretlen játékost igazoltassa. Az igazoló jegyekből a melyeket az egyes mérkőzések megkezdésekor az egyesületek vezetőinek fel kell mutatniuk a bíró előtt, kiderült, hogy a nagyszerű játékost »Rámainak« hívják. Az ügy ezzel el is lett volna intézve, de a Vasasok elnöke nem nyugodott bele az ismeretlen »Rámai« szerepeltetésébe, és kérést intézett a labdarugószakosztályhoz, hogy vizsgálja meg a rejtélyes ügyet.

A labdarugószakosztály a Vasasok kérésére tegnap este tárgyalta le az ügyet, s erre az alkalomra beidézték a Husosok intézőjét is. A szakosztály elnöke Birescu, aki egyébként királyi ügyész is a kolozsvári ügyészségnél, ekkor szenzációs felfedezéssel szolgált a Husosok mit sem sejtő, naiv vezetőségének. A szakosztály ügyész-elnöke min genekelőtt megkérdezte a Husosok intézőjétől, hogy hol van Rámai és miért nem nozták el.

— Rámai leigazolt játékosa ugyan a Husosoknak, de állandó tartózkodási helye Szilágyosmlyó és csak az egyes mérkőzésekre szokott lejönni Kolozsvárra — felelte a Husosok intézője.

— Biztos, hogy a legutóbbi Husos—Vasas mérkőzésen is ugyanaz a Rámai szerepelt — kérdezte az elnök.

— Biztos — volt a határozott válasz.

— Azért kértem ezt — mondta az ügyész-elnök mert a rendőrség tegnap adta át az ügyészségnek a Husosok szertárának betörőjét, aki az ügyészségi kihallgatása során bevallotta, hogy a Husosok legutóbbi bajnoki mérkőzésén őt szerepeltették Rámai néven, de mivel az utóbbi időben nincs foglalkozása és nem tudta, hogy szerezzon pénzt, elhatározta, hogy feltöri vendégszerető egyesülete szerelárát, amit pár napon belül végre is hajtott.

Birescu ügyész kijelentése után a Husosok naiv vezetői egyik ámulatból a másikba estek, de az egyébként »kiváló« betörő »Rámai« jogtalan szerepeltetését semmivel sem tudták menteni.

A labdarugószakosztály elnöke ezek után kijelentette, hogy a Husosok kiváló, új játékosa — aki egyébként fiatalokor lévén még névtelenül szerepel a bűnügyi krónikákban — egyelőre az ügyészségen marad, a Husos egyesületet azonban a labdarugószakosztály igazolatlan játékos szerepeltetése és sport-szerűtlen szándékos félrevezetés miatt felfüggeszti működésétől mindaddig, amíg a szövetség fegyelmiye dönteni fog az ügyben.

Kolozsvári sportkörökben az eset nagy szenzációt keltett.

Figyelem hölgyek!

Megérkeztek Bécsből és Párisból a legújabb tavaszi selyem szalma és selyemmel kombinált szalma modellkalapok.

Szenzációsan olcsó árak, előzékeny kiszolgálás.

K. Szabó Rózsika
Brassó, Kapu-utca 40 szám.

Hogyan tudta ez a hölgy, a tánc hevülete által okozott izzadás ellenére, megőrizni arcának rizsporréteget.

Egy kis titok, amely gyorsan eltűnt az orr fényességét, a zsiros és fényes arcbőrt és megkíméli Önt attól a fáradtságtól, hogy arcát egész napon át puderezze. Feltűnő módon megszépíti az arcbőrt.

Közl egy ismert művésznő.

**Nincsen többé fényes orr!
Nincsen többé kitágult pórus!**

Szinte lehetetlen, hogy a hevület okozta erősebb izzadásnál az arc rendes rizspor-rétege megmaradjon, ha tulfutott teremben táncolunk. A vakító fényben kétszeresen feltűnő a fényes orr és a zsiros és fénylő arcbőr, mindenkinek felhívja a figyelmét ezekre a szépség-defektusokra. Szinte mindent megkísérletem, hogy ezeket a lealázó, elcsúfító jelenségeket legyőzzem, de semminek sem látszott hatása, míg egy szép napon egy nagy bőrspecialista egy kis titkot sugott a fülembe. Ez a specialista megmondta, hogy egy kávéskanálnyi arckenőcshab, egy doboz rizspuderral keverve, olyan puderkeveréket ad, amely szeles, esős, meleg idő vagy a táncokozta erősebb izzadás ellenére, egész napon át tartósan hozzátapad a bőrhöz és így teljesen megszünteti az orr fényességét, az arc zsiros, fényes külsejét és megkímél minden nőt attól a fáradtságtól, hogy arcát naponta számtalanszor puderezze. Megmondta továbbá azt, hogy az arckenőcshab megakadályozza, hogy a tulszáraz puder a bőr természetes nedveinek kiválasztását tulságos mértékben serkentse és a bőrt kiszáritsa; az arckenőcshab megakadályozza tehát a ráncok képződését és a bőr megkeményedését és eldurvulását. Ön bármelyik jobb toalettcikk üzletben megkaphatja ezt az arckenőcshabot és egy speciális porozókészüléket és így házilag elkészítheti a leirt pudert, de ha sajnálja ezt a fáradtságot, úgy készen, az arckenőcshabot a rizspuderral helyes arányban, tudományos alapon keverve, is megkaphatja, Tokalon puder elnevezés alatt. A Tokalon pudert, légszítán gondosan szitálva, a legparányibb

kemény részecskét sem tartalmazza, amely a bőr porusaiba behatolva, ott gyuladást, fekete pontokat és más bőrfogyatkozásokat idézzen elő. Mindamelllett nem drágább, mint a többi rendes puder. Ezt a pudert egyébként a mozcisillagok szoktak előnyben részesíteni — különösen, ha a szabadban filmeznek és az arcukat az erős napsütés és a maró, éles szél ellen akarják megóvni. A Tokalon puder összetétele olyan, hogy lehetőség szerint, a gyermeki arcbőr szépségét és üdeségét kölcsönzi az arcnak. Használata által minden asszony fiatalabbnak látszik. A Tokalon puder minden jobb üzletben, gyógyszerárban, drogériában, illatszerkereskedésben stb. kapható.

JEGYZET: Ha beszerzése nehézségekbe ütközik, küldjön postautalványon 80— lejt a PARFUMERIE ELITEI, București, Calea Victoriei 39 címre.

2517

Sanghailban mára kétszázötvenezer sztrájkolóra számítanak

Sulyosodik a helyzet Kinában

SANGHAI. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pisutsen tábornok, a sansungi csapatok vezére és Csankaisek, a kantoni csapatok főparancsnoka között tegnap tárgyalások folytak abból a célból, hogy Sanghai békés megszállását a nacionalisták számára lehetővé tegyék.

A munkásmozgalmak a városban állandóan élénkülnek, s tegnap már husz ezer szövőszéki munkás vett részt a sztrájkban. A terroristák

a villamosvasutak kínai felügyelőjének feleségét lakásában revolverlövéssekkel lelőtték.

A helyzet kiéleződött, s újabb jelentések szerint a kínai kikötőben harmincezer munkás sztrájkba lépett a féktelen agitáció következtében. Holnapra már kétszázötvenezer sztrájkolóra számítanak amire Nanking eleste szolgáltatta az okot.

Csancsuncsang tábornok kiűrti a sanghaji frontot

Azokra a hírekre, hogy a kantoniak elfoglalták Nankingot, a sanghaji munkások

proklamálták az általános sztrájkot,

s kijelentették, hogy nem szállítanak több hadianyagot az északi hadseregnek. A sztrájkot megkezdtek, s ahhoz már az első napon huszonötezer munkás csatlakozott.

Csancsuncsang tábornok megtette ez előkészületeket, hogy a kantoniak további előnyomulása esetén kiűrtse a sanghaji frontot.

TÜDŐBAJOSOK

Mellbetegek Asztmatikusok Vérszegények
Heptikások Sápkórosok Gőrvélyesek
szénvedéseire meghozza a várva-várt enyhítést a

VÉRTES-féle Vasmész-szörp.

Egy négy üveget tartalmazó postaláda ára 540 lej. 5831

Vértes L. Sas-gyógyszertára 202 sz. LUGOJ.

„OLLA” bebizonyítottan a leg-
régibb és vezető, legjobb mi-
nőségű világmárka.
„OLLA” bebizonyítottan a legna-
gyobb elterjedtségnek örvend.
Minden darabért
teljes garanciát vállalunk.

**A Brassói Lapok hirdeté-
seit naponként százezer
ember olvassa**

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvéleményi kiadványokhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetői iroda vagy bizománysunk útján is feladhatók. A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 20C m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Vasárnap, március 20.

Kath.: Oculi vasárnap. Joachim. — Prot.: Hubert. — Gőr.: Száva vértanu. — Izr.: 5687. Ve dar 16. A nap: 6.05—18.11. — Hold: Uto só negyed 25 én 13.32 órakor. — Időjárás: Tulnyomóan derült, száraz idő éjjeli lehűléssel, nappali felmelegedéssel.

Lepedatunak vagy be kell lépnie a néppárba, vagy mennie kell

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kormánykörökben szerzett értesülések szerint Averescu tábornok miniszterelnök lemondott a kormány újjászervezésének tervéről, mert nem tartja az időt elérkezettnek, de a viszonyokat sem megfelelőnek, hogy ily nagyfontosságú változást hajtsanak végre.

Tegnap egyébként Manoilescu lemondott pénzügyi államtitkár fogadta két és félóra hosszat tartó kihallgatáson a miniszterelnök. Felhívta Manoilescut, hogy térjen vissza a pénzügyminiszteriumba, mert ő bizalommal van iránta, azonkívül pedig olyan elégtelt fog kapni, hogy önértetén csorba nem fog maradni. Manoilescu megfogadta Averescu tanácsát, tegnap délután már bement a miniszteriumba s ma már rendes munkáját végezte.

Egy másik érdekes eseménye a belpolitikai életnek az az ultimátum, amelyet Averescu tábornok intézett Lepedatu pénzügyminiszterhez. A pénzügyminiszter ugyanis az egyetlen a Goldis-pártiak között, aki még nem adott belépési nyilatkozatot a néppárba. Averescu most hogy véget vessen a bizonytalan helyzetnek, három napos határidőt adott Lepedatunak a belépési nyilatkozat megtevése, s ha ezt nem tenné meg, olybá fogja venni Averescu tábornok, mintha tárcájáról mondott volna le. Utána aztán pénzügyminiszterré lehet kinevezni Manoilescut.

— **Bankett Ciacian Virgil beiktatásán.** Marosvásárhelyről telefonálta tudósítónk: Ciacian Virgil beiktatási ünnepségét este bankett fejezte be, amely a Transsylvania-étteremben százszáz meghívott vendég jelenlétében folyt le. A banketten Goga Jenő is megjelent, valamint a tordai, kolozsvári, segesvári és diószentmártoni prefektusok is, meg a megyei és városi előkelőségek. Az első felköszöntőt Ciacian mondta a királyra, dr. Bács Aurél, az ügyvédi kamara elnöke Averescura és Gogára, Rosca Péter Ciacianra, majd Goga Jenő szintén Ciacianra, akiről reméli, hogy a magyar többségű város és a román többségű megyei érdekeket összetudja egyeztetni. A magyarok nevében Ferencz Mihály Zsigmond dr. beszélt, szölt a kisebbség jogairól, s hszí, hogy az új prefektus a konszolidáció szolgálatában fog állani. Kovács Elek városi képviselő még az újságírók nevében beszélt. A bankett a legemlékebb hangulatban tartott.

— **Szigorúan dolgozik a kolozsvári adó-kivető bizottság.** Kolozsvári tudósítónk jelenti: Az adó-kivetéseket tegnap megkezdték. Az eddigi kivetéseknek hihetetlenül magasra emelték az adókat és már 24 óra alatt látni lehet, hogy az adó-kivető bizottság a dolgozó polgárookra a legsúlyosabb terheket rója. A belváros háztulajdonosainál egvellen egy esetben sem alkalmazzák a törvényes háromszoros kulcsot. hanem 4—5-szörös adót vetnek ki, úgy, hogy a bizottságok működésének eredménye az, hogy a kivetések 90 százalékat megfelelőbbek. És így tulzolt buzgóságukkal a feleknek és a kincstárnak is felesleges munkát és idővesztést okoznak.

Nagy érdeklődéssel várják Tatarescu ma délutáni interpellációját a kisebbségekről

Szemére fogja vetni a kormánynak, hogy a kisebbségek kihívóan viselkednek a románsággal szemben

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tatarescu, a liberálisok volt kisebbségi minisztere, amint arról ma beszámoltunk, a szenátus előtt ma délután nagyszabású interpellációt mond a kormány kisebbségi politikájáról.

Az interpelláció anyagáról most, annak elhangzása előtt, annyit lehetett meg tudni, hogy az két kérdés körül forog: először megkérdi a kormányt, mit tartalmaz a kisebbségekkel kötött paktum. Felszölitja a kormányt, hogy

ismertesse a paktum szövegét,

— **Országos betörőbanda követle el a marosvásárhelyi betöréseket.** Marosvásárhelyi tudósítónk telefonálta: Egy héttel ezelőtt betörés történt Salamon Testvérek cégnél, amikor ismeretlen tettesek a kasszát kifúrták s onnan százezer lej készpénzt elvittek. De nem ez volt az első eset, mert ugyanezek a betörők jártak a Luther-féle söraktárban, s egy hónappal ezelőtt a Detre-féle bankházban. A betörők után erélyesen nyomozott a marosvásárhelyi rendőrség, a banda vezéré; aki országosan ismert és körözött betörő, sikerült elcsipni. A rendőrség a nevét egyelőre a nyomozás érdekében nem hozza nyilvánosságra, mert számos bűntársa van, akikről remélik, hogy az ország többi hatóságai nak segítségével hamarosan kézrekerülnek.

— **Működik a Vezuv.** Rómából táviratozzák, hogy tegnap este óta a Vezuv a szokottanál élénkebben működik. A kráterből füsttelgelek törnek ki. Nápolyban és környékén egész éjjel nappali világosság van.

APHRODAN biztosan gyógyít köszvényt, reumát, fejfájást, oldalnyilalást, láb- és talpviszketegséget Kapható mindenütt.

— **Nevelésügy vád egy magyarországi úri leány ellen.** Kolozsvári tudósítónk jelenti: A zilahi szigurancától távirati jelentés érkezett a kolozsvári szigurancához, hogy egy ismert zilai árvászeki tisztviselő, Barra Sándor sógerője, aki Magyarországról éppen látogatóban volt a zilahi rokonainál, egy zilahi bálon oly viselkedést tanusított, amellyel a román népet lekicsinyelte. Ezért a zilahi szigurancra kéri a kolozsváritól a leánynak az azonnali kiutasítását az országból. A vád elene az, hogy mikor a hóra nemzeti táncot jártak, a magyarországi úri leány mosolyogva nézte a táncot. A leányt ezen az alapon felszölitották, hogy a legközelebbi vonattal haladéktalanul hagyja el az országot, ahova seha vissza sem térhet. Eljárást indítottak Barra felesége ellen is, akinek női divatszalonja van Zilahon. A vád ellene az, hogy három leánynak úgy állította össze a ruháit a bálra, hogy a ruhák a magyar nemzeti színek voltak keverve. A vád komolyságára vall az a tény, hogy a három zilahi leány román.

A világsajtó humora

— Mucikám, madárkám — kiáltja a feleségének Pupák öltözködés közben. — Gyere gyorsan, mert lenyeltem az inggombomat!

— Na, — mondja megnyugodva az asszony — most végre először életedben tudod, hogy hova tetted az inggombodat. (Progressive Grover.)

Világmarka

SÁPUN PALMOLIVE

Eredeti francia gyártmány
pálma o'ajból.

Kapható az ország minden gyógyszerárában és drogueriájában. — VEZÉRKÉPVISELET:

Drogueria Med'cinală Brus, București
Edul Elisabeta No. 5.

mert ha ezt nem teszi meg, olybá veszi, mintha olyan dolgokat tartalmazna, amelyek sértik a román nemzeti érdekeket.

Másodszor a kormány elé fogja terjeszteni erdélyi utazása alkalmával tett megfigyeléseit, amely szerint

a kisebbségek kihívóan viselkednek a többséggel szemben

s általában követelni fogja, hogy valljon a kormány nyíltan színt a kisebbségi kérdésben.

— **Református szeretetvendégség.** Új munkakör, új tevékenység az egyházi életben, amikor a hívek az egyház jóakarói és barátai összegyűlnek s a fehér asztalnál tea, hideg étkek mellett élvezetes, komoly tárgyu program hallgatása közben beszélnek meg a szegénygondozást s más egyházársadalmi kérdéseket, általában a híveket, az egyházat és isklákat érdeklő ügyeket. Ilyen szeretetvendégség lesz vasárnap, március 20-án este 8 órakor a ref. egyház nagytermében (Otvös-ucca 3. sz.) A rendező tizes hölgybi zottság ezúton hívja meg az érdeklődőket. Belépti díj nincs. Jótékonycára perselyadományokat elfogadnak. Mindenkit szívesen látnak.

— **A brassói ág. h. ev. egyház Jótékony Egyesület** Belmisszió osztálya március 16-án jól sikerült szeretet-vendégséget rendezett. A műsor, melynek egyes pontjait Nikodémusz Károly főesperes imáján és biblia magyarázatán kívül a Leányegylet tagjai és az ifjúsági zenekar szolgáltatta, mindvégig lekötötte a hallgatóság figelmét. A műsor után az evangélikus nők megvendégelték a jelenlevőket a leányok fürge felszolgálása mellett.

— **Dr. Immanuel Olswanger előadása** Nagyszámú közönség előtt tartotta meg előadását Dr. Olswanger, a londoni Keren Hajeszed kiküldöttje. Beszédében mindenekelőtt megállapította, hogy Palesztina felépítése nem csak egyes csoportok, de az összsszsidóság érdeke. Reális meglátással mutatott rá az antisemitizmus lelki motivumaira, melyek szerint olyan értelemben vezethetők vissza gazdasági okokra, hogy a zsidóság bár egyedeiben a népek között elsőbbséget produkál, munkásságát a többi népek javára könnvelik el Hollandia például híres a gyémántkőszőriparáról. Ennek művelői pedig csaknem kizárólagosan zsidók. Zsidó gyémántkőszőriparról még sem beszél senki. Ezután rátér a Palesztinában jelenleg fennálló gazdasági krízis taglására. Munkanélküliség van má államokban is. A palesztinai munkanélküliség problémája csak nagyobb tőke investálása sok után oldható meg. — Dr. Olswanger tartalmas előadását nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Itt jegyezzük meg, hogy Dr. Zwi Wil lenszki jeruzsálemi orvos, előadását nem vasárnap délelőtt tartja meg, mint ahogy tervezve volt, hanem f. hó 22-én, kedden este nyolc órakor az Árvaház-utcai tanácsteremben.

— **Hibaigazítás.** A március 19-én megjelent lapban közölt gyászjelentésbe hiba csuszott be, amennyiben a gyászmise nem hétfőn, hanem vasárnap, folyó hó 20-án reggel fél 8 órakor lesz a róm. kath. plebána templomban.

— **Nemzetközi iparhivatali Genfben.** Párisból jelentik: Májusban Genfben kimondják a nemzetközi munkahivatalhoz hasonló iparhivatal felállítását, amely a nemzetközi ipari meg egyezéseket fogja felülbírálni.

— **Fizetnek a gyémántmezők.** Fokvárosból táviratozzák: A délafrikai új gyémántmezőkön óriási értékek fekszenek. Az egyik gyémántbányász néhány négyzetméternyi parcellán már az első héten tízezer dollár értékű gyémántot ásott ki. Egy másik helyen egy nap alatt négyszáz karátot ástak ki.

— **Junius e'se'jég érvényesek az okmánybélyegek.** Az 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 és 50 lejes régi törvényszerinti okmánybélyegek érvényét junius 9-ig meghosszabbították. Ettől a dátumtól kezdve nem használhatók többé, ellenben július 1-ig kicserélhetők.

— Elfoglák Kolozsvár leghíresebb betörőjét, Kolozsvári tudósítónk jelenti: Ma éjjel a Fellelvár barlanglakásai között a rendőrség kézrekerítette a kolozsvári betörővilág legveszedelmesebb tagját, Liskai Józsefet, aki már két ízben volt az ügyészség foglya. A legutóbbi ítélet ellene négy évi fegyházra szült. A fegyházból azonban megszökött és így került most ismét a rendőrség keze közé. Kihallgatása során megállapították, hogy betörőbandájának több tagja van. Buvóhelye már majdnem egy fél év óta a fellelvári barlanglakás volt. Két társát, Lepedatu Franciskát és Raboteanu Mihályt is tartóztatták. Átadták őket az ügyészségnek.

(*) Csárdáskirálynő. Kálmán Imre gyönyörű zenéjű operettjét fogja előadni a Thália műkedvelő gárda csütörtökön, március 24-én a Redoute termében. A darabot Főthi Károly rendez, a főszerepeket pedig: Kovács Etus, Rotter Edit, Szántó Lajos, Fater István, Kálmán Márton, Balog Mihály játsszák. A zenekart Reinhold Schelker karnagy vezényli. A harmadik felvonás mutatójelenetében Pusztai Béla zenekara vesz részt. Jegyek még korlátozott számban Binder N. kapuuccai üzletében kaphatók.

(*) Marosvásárhelyen a budapesti »Népszava« műszaki könyvei állandóan kaphatók Révész Béla könyvkereskedésében.

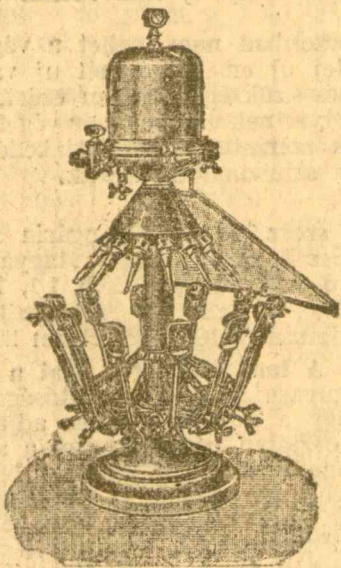
(*) Eljegyzés. Deák Viktike és Kászoni Gáspár Barót, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

(*) Apolló Mozgó. Ma, pénteken fut utóljára »Az arany pillangó«. Szombattól a szezon legértékesebb filmje. »A kacagó tücsök« lesz vetítve. A főszerepeket: Lia Mara, Harry Medtke, Verebes Ernő játsszák. Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel mindazok részére, akik nem látták még »A szent hegy« lesz vetítve. Olcsó helyárak.

(*) KIMMEL-féle destillált likőrök Timișoara a legjobbak és legolcsóbbak. Mindenütt kaphatók.

— Orvosi körökből. Dr. Ritter bőr- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponként rendel Hirsch-ucca 25 szám alatti rendelőjében, nőknek 2-3-ig férfiaknak délelőtt 11-1 óráig és este 7-8 óráig. Quartz és villanykezelés. dr. Oeken-féle villanyhő-kezelés.

„ROTATOR”

legjobb és legolcsóbb

habnélküli sörpalackfejtő-
gépek, valamint sörraktár és
borpince berendezések

RUDOLF HABERMANN

első nagyromániai speciális sör-technikai
üzlete Sibiu.

A
„Kozmesis”
szépségápoló
intézetben

A
laboratorium
ma tölti be
négy éves
fennállását!

LABORATORIUM

ARANYÉREM

1925

Lia

GENER. KIÁLLÁS

KISINAU

A
„Kozmesis”
szépségápoló
intézetben

22
legtökéletesebb és garan-
tált hatású
különlegesség

A bőr, a haj és a száj egészségének, fiatalságának és szépségének ápolására.

Különlegességei nem tartalmaznak káros anyagokat, mivel csak virág és levél, tehát általában növényi olajokból készülnek.

1. Lia nappali krém, zsirtalan arckrém, puder aláalkalmazandó. Teljesen megátalja a pórusok bedugulását, elősegíti a vérkeringést és megóv a ráncosodástól. Ára 55 lej
2. Lia éjjeli krém, zsirtos, az arcnak és kezeknek. Finomítja és táplálja a bőrt. Ára 60 lej
3. Lia glicerin-krém, zsirtalan, arcnak, kéznek és mellnek. Bőrhámlás elleni készítmény. 60 lej
4. Lia kámför-krém, az arc s általában a bőr kiütéseinek eltávolítására. Fehéríti a vörös arc- és kézbőrt, megszünteti a szeplőt és kiütéseket. Ára 55 lej
5. Lia Hanum török-krém, a török szultáni hárem eredeti receptje után. Különösen ajánlják ráncosodás ellen. Csodálatosan rugalmassá teszi a bőrt, fehéríti és eltávolítja a bőrkiütéseket. Keresett készítmény, felülmúlhatatlan hatású. Ára 110 lej
6. Lia archámlasztó-krém, különösen pattanásos arc számára. Eredményesen távolítja el a szeplőt, foltokat és pattanásokat. Minden kellemetlen hatás nélkül hámlaszt és megszabadít az összes bőrtisztatatlanságoktól. Az 1, 2 és 3-as számú. Ára 100, 110 és 120 lej
7. Lia kámforszesz, lefekvéskor és reggeli arcmosásra. Eltávolítja a bőrtisztatatlanságokat, szemölcsöt és pórsenéseket, a bőr vörösségét megszünteti. Ára 75 lej
8. Lia bőrregeneráló, erősen megtámadott arcbőrűeknek. Teljesen eltávolítja a szeplőt, kiütést stb. garantált eredmény. Ára 60 lej
9. Lia ugorkatej, mint arcfestő megtartja az arcbőr szép színét. Kerüljük el az arcnak szappannal való mosását, ami méreg az arcbőrnek, azt reggel és este csak ugorkatejjel mossuk, mely megszünteti a bőrtisztatatlanságokat és felszívja a szeplőt. 60 lej
10. Liadont szájviz Ára 50 lej
11. Liadont fogkrém, antiszeptikus tökéletes készítmény a száj- és fogak ápolására. Fehéríti a fogakat, erősíti a foghúst, megakadályozza a fogképződést és a fogak kihullását. Ára 30 lej

Külön lerakatai kismennyiségbeni árulásra

Arad — Frajti Somlo, Str. Regele Ferdinand 28.
Azuga — C. Mazilu, Șoseaua Națională.
Bacău — Monna Lisa D. Leventer, Str. Mare 66.
Bălti — La patru Sezoane, Idel Reznice, Str. Reg Ferdinand 153.
Bărlad — Magazinul Elitei, B. Rappaport, Str. Regală 90.
Botoșani — Magazinul American, Samuel Cohn, Cal. Națională 213.
Brăila — V. Meșianu, Str. Regală 39.
București — M. Fain, Cal. Victoriei 48.
București — Elias M. Cohen, Calea Văcărești 2.
București — Frajti Georgescu Amărăști, Cal. Șerban Vodă 184.
București — La Select, I. Manolescu, Piața Buzzești 41.
Buzeni — Cooperativa Tricolorul, B-dul Carol 56.
Calafat — Marcu M. Antalion, Strada Cuza-Vodă 51.
C. Iung — Mag. Universal, Ioan N. Stăicu, Str. Radu Negru 85.
Caracal — H. Hertenberg, Str. Principele Carol 48.
Cetatea-Dolj — Marcu M. Antalion.
Chișinău — „Rulcia” B. Rubinștein, Str. Puschin 40.
Corabia — St. Dumitrescu Craioveanu, Str. Cuza-Vodă 72.
Craiova — D. Ghisăvescu, St. Madona Dudu 23.
Darabani — „La Moldoveanu”, Const. Zelenski.
Galați — „Coroana Regală”, M. Aberbuch, Domnească 10.
Giurgiu — Paul Adel, Strada Ioan Th. Ghica 2.
Huși — „La 10 Mai” A. Rosner și S. Froim Str. Ghica-Vodă 35.
Iasi — Magazinul Iașilor, Strada Lăpușneanu 40.
Ismail — Sletia Niculescu-Dușu, B-dul Regina Maria 34.
P. Neamț — „Paris-Chic”, Str. Cuza-Vodă 117.
Ploiești — Derby, B. Rantzer, Piața Unirii 13.
R. Sărat — Costică I. Druvencu, Strada Victoriei 91.
Sibiu — M. Brechner, Strada Regina Maria 13.
Sinaia — B. Lipkansti & Co., Piața Unirii 1.
Statina — P. Ivanovici, Str. Lipsani 48.
Târgoviște — „La Furnica”, G. I. Rădulescu Str. Libertății 10.
Tg. Jiu — Ilie I. Dobrotescu, „La Furnica”, Victoriei 53.
T. Severin — M. Oser Fii, Piața Radu Negru 4.
Vaslui — „La Lant”, I. Gutman, Principele Nicolae 22.

12. Lia folyékony ajakpirosító tökéletes készítmény, nem tűnik el könnyen. 60 lej
13. Lia arc- és ajakpirosító, zsirtalan, nem tűnik el könnyen. Nagyon keresett és közkedvelt készítmény, ártalmatlan, nappali krém fölé használandó. 50 lej
14. Lia szemhéjir nagyon keresett, ragyogást kölcsönöz a szemeknek s azokat nagyonak titeti fel. 45 lej
15. Lia körömlakk a legtökéletesebb készítmény, hetekig tartó fényt ad a körömöknek. 45 lej
16. Lia brilliant körömpor ragyogó fényt ad, lakkozás után használandó, feltétlenül szükséges. 20 lej
17. Lia szőrtelenítő, eltávolítja a szőrzeteket az arcról, karokról és lábokról hatásos módon: Arcnak 25 lej Testnek 150 lej
18. Liavol hajszesz különös és keresett készítmény a haj növesztésének elősegítésére. Meggátolja a hajkihullást, erősíti a hajhagymákat, erőt ad a hajnak és rövid idő alatt újra növeszti a kihullott szálakat. Nem szinteleníti és nem őríti a haját. Nyolc heti kúra. Ára 100 lej
19. Lia csálanszesz tökéletes korpá irtó. A Liavol-kúra befejezése után hetenként Lia csálanszeszszel bedörzsölve a fejet, a legjobb módszert alkalmaztuk a haj ápolására. Ára 60 lej
20. Lia nyírfavíz, hajápolószert bőrvizketegség ellen, gyorsan gyógyítja a fejbőrhámlást és a korpát. Ára 60 lej
21. Lia antiodor, eltávolítja az izzadás kellemetlen szagát. 40 lej
22. Lia szemöldök és szempilla-iron, zsirtalan készítmény fekete és barna színekben. Ára 60 lej

Az összes bőrtisztatatlanságokat, a hajhullást gyógyítják és teljesen eltávolítják a korpát. Csodálatos és gyors eredményt biztosítanak a bőr regenerálásával s nem szabad hiányozniok senki toalette asztaláról!

Lia pudert és haifestőszereket közelebről forgalomba hozunk.

A LIA LABORATORIUM készítményei a legtökéletesebbek a létezők között. Teljesen mentesek minden káros keveréktől. Az egyetlen k. melyek biztosítják a bőr, haj és száj szépségét, fiatal-ságát és egészségét. A laboratorium naponta számos vevőtől kap köszönet iratokat készítményei tökéletes hatásosságáért.

Az ország minden városában, nagyobb centrumokban, minden negyedben a Laboratorium termékeinek értékesítését egy bizományosra bizzuk, akinek cégét az ár és hamisítások ellenőrzése végett közhírré tesszük.

Kétségbekonjuk, hogy a Lianál más tökéletesebb kozmetikai preparátumok léteznének. Kérjen ingyen használati prospektust a fenti lerakatainktól!

Megrendelések a legközelebbi lerakathoz intézendők, amelyek kötelesek minden megrendelést azonnal elintézni, a szállítást és csomagolási költség előzetes beküldése után.

Ajánlatok és megrendelések Kozmesis megrendelési irodához, București, Strada Barbu Lautarul 6. intézendők.

Használt reszelők
és ráspolók újravágását
szakszerűen végzik

Szilágyi és Pusztai
ORADEA-MARE, Calea Victoriei 29. (volt Kolozsvári-u.)

Vidéki rendeléseket a leg-
gyorsabban és legpontosab-
ban eszközöl.

Kérje azonnal legjobb díjmentes árjegyzékünket!
Okvetlen tegyen egy próbarendelést.

**GYOMORBETEGEK, SZÉKREKÉ-
DÉSSEN SZENVEDŐK, VÉRSE-
GÉNYEK, LÁBADÓZÓK**

MINDANNYIAN A LEGKITUNÓBB

Knorr
ZABKAKAÓT
KIVÁNJUK

Kapható drogériákban és fűszerkereskedésekben.
Nagyban árusítók SAM, LOBL & FIA București,
Bulevardul Maria 30. 2437

A legkiválóbb

**Perlessgloss-
Apretura,
Talppolitur,**

valamint minden cipész
iparhoz szükséges vegyi
termékek, a

„MERCUR”
készítmények. Gyártja:

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria 9. Telefon 7-59.
Kapható minden jobb bőrüzletben. 2458

Erdélyiek és bánátiak Bukarestben csakis Bakcsi

Astoria éttermében

étkeznek. Elsőrangú házi koszt, mérsékelt
árak. Esténként kitérő cigányzene.

Bulevardul Elizabeta 20. 2360

Ismeri Ön már a

2450 1

Szentgyörgyi-féle

Anker, vaniliacukor, sütlőpor s Pudingpor készítmé-
nyeket? — Egy házból sem hiányozhat.

Tegyen egy próbát!

Nyílttér

Gráf Izidor ur volt ügynökünk cégünkkel
elszámolt és ellene semmiféle eljárás ro-
lyamatban nincs.

Lévay Sándor és társa
Brassó.

Tisztelettel értesítjük vevőinket, hogy
Gráf Izidor ur, cégünk képviselője ezután
direkte gyári minta kollekcióval keresi fel
önöket, akik mindennemű üzletek lebonyolita-
sára, valamint pénzek felvételére feljogosított-
tunk. Kérjük a régi bizalommal lenni hozzá.
Fortuna textiláruház Brassó.

*Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG

Közeledik a lej stabilizálása

A lej emelkedésével nem esnek az árak

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától)
Néhány nap óta a lej árfolyama nagyjában
ugyanazon a szinten mozog. Ez azt je-
lentné, hogy a nemzeti bank eljutott addig
az álláspontig, hogy többre becsüli az állandó
értékű árfolyamot, mint az emelkedő lejt. Ez
a kezdet azonban annyira ingadozó még,
hogy szinte félünk kell, hogy említést
tegyünk róla s felhívjuk a figyelmet rá. S ha
az új kormány illetékes tényezői s Burileanu
bankkormányzó nem nyilatkoztak volna oly
határozott formában a lej stabilizálása mel-
lett, s nem nyújtának biztosítékot arra,
hogy a gazdasági élet reális szükségleteit a
Nemzeti Bank ma inkább méltányolja, mint
eddig, azt kellene hinnünk, hogy ezek a fé-
lénk értékállandósítási kísérletek egyszerű ve-
letlen esetek.

Bármiként is áll a dolog, a nemzeti bank
nem veszíthet el egy pillanatot sem s az
összes rendelkezésre álló tartalékait deviza-
vásárlásra kell felhasználnia, hogy a lej
megtartsa a mai szinten. Ha így jár
el a nemzeti bank, nyilvánvaló, hogy a lej
nem fog többé emelkedni. A bank pedig így
módon devizakészletet fog gyűjteni, amely
megszilárdítja a jelenleg forgalomban lévő pa-
pirlejt s amely a jövőben a pénzügyi problé-
májának megoldására használható fel még
azon esetben is, ha a visszaértékesítési poli-
tikát folytatnák.

Egy dolog bizonyos. A piacnak jelenleg a
pénzügyi stabilizálásra van szüksége. Sőt
a stabilizálás bevezetésére teendő intézkedé-
sek nélkül is a külföldi hitel nő, ha a lej árfolyama
hosszabb ideig megmarad egy szinten.
Az ügyleteknek így kezd már biztos
alapjuk lenni. S amit a nemzeti bank már
nem tehet meg a hitel terén, megteheti a külföld
az ipar és kereskedelem érdekében. A
mily mértékben nem lesz szükség arra, hogy
a külföldi devizákat lejre beváltják, a külföldi
hitel a maga eredeti formájában for-
galomba kerülhet a román piacon, ha a lej
ugyanazon az árszinten marad.

Nyilvánvaló, hogy ez csak szükségbeli
megoldás. Mert az így módon behozott külföldi
tőke is nagyon drága lesz s csak igen
keveset könnyítenek a piaci helyzetnek a ma-
gas kamatok miatt támadt sebein. Mielőtt
azonban elérkeznék az az állapot, hogy a
pénzügyi stabilizálásának súlyos problémá-
ját megfelelő eszközökkel megoldva lát-
nók, a termelésre és kereskedelemre előnyt
jelentene a be nem vallott stabilizálás is.

A legnagyobb probléma, amely megol-
datlan marad mindaddig, amíg az első problé-
mát, a pénzügyi kérdést meg nem oldják,
a hitel kérdése.

Vannak, akik úgy gondolják, hogy mi-
helyt elérik azt, hogy a lej nem emelkedik
többé, hozzá lehet kezdeni az árak leszo-
rításához is. Más szavakkal: miután a mai
árak a lejnek alacsonyabb árfolyamán és
pedig 2 és fél aranycentimes árfolya-
mán vannak kialakulva, ha a lej hosszabb
ideig megállapodik például a 3.10, vagy 3
aranycentimes árfolyamon, a nemzeti bank
bevallott, vagy be nem vallott támogatásával
oda kellene hatni, hogy az árak visszamen-
jenek, hogy megfeleljenek a lej új árfolyamá-
nak.

Ez a megítélés azonban csak látszatra jo-
gos. A valóságban az a kísérletezés, hogy az
árakat hivatalos szabályozással visszazorí-
tsák, nálunk is — mint mindenütt és máshol
— eredménytelenül végződött. Az
árak rendszerint maguktól esnek bő termé-
lés esetén, ami viszont a hiteli bőségétől és
olcsóságától függ.

Ez az igazság kellőképpen bebizonyult
Amerikában 1921-től kezdve. A hiteli s a
pénzügyi eszközök hihetetlen megnövekedése
mellett nem a drágaság nőtt, mint ahogyan
következnék a pénz mennyiségi elméletéből,
hanem a termékek felszaporodásával
nőtt azok olcsósága s emelkedett a minőség
jósa. Ha nem teremtenek hitelkészleteket,
melyek a termékek szaporodását és felja-
rulását előidézzék, bármilyen más intézkedé-
st is foganatosítsanak, az élet megdrágul.

Ez magyarázza meg azt a körülményt
is, amely miatt a gyárilapások a lej érték-
emelkedésével egyidejűleg kérik a behozatali
vámtarifa felemelését. Az ország belterü-
letén az egész élet drága marad s a lej emel-
kedése ellenére még drágábbá válik a töke-
hiány miatt. A kereskedők a lej emelkedésé-
ben előnyt látnak arra, hogy a külföldön vá-
sároljanak, mert nyereségük ebben a vámtá-
ris spekulációban áll. A gyárilapások azon-
ban úgy látják, hogy a kereskedők megkáro-
sítják őket s így új vámvédelmi támogatást
kérik.

Ez azonban nem mehet a végtelenségig
így. A lej új emelkedésénél új vámvédelmi
intézkedés szükséges. Eppen ezért, hogy en-
nek a helyzetnek egyszer már véget vessenek,
nézetünk szerint az első intézkedés, hogy a
lejt egy szinten tartassák.

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, március 18

A világpiacon: Kevés változás. A lira
erősödik.

A belföldi piacon: Teljes üzletlenség.
Délben: egy olasz lira 9.95 lej, egy francia
frank 6.70 lej, egy osztrák shilling 24.05 lej.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zár-
lattól való eltérések). Nyitási árfolyamok
svájci frankban: száz német márká 123.32
(+10 és fél), száz holland forint 208.02 és fél,
egy dollár 5.1987, egy angol font 25.24, száz
francia frank 20.34 és fél (—fél), száz olasz
lira 23.98 és fél (+13 és fél), száz cseh korona
15.40 (+1), száz dinár 9.13 és fél (—1 és fél),
száz leva 3.75, száz lej 3.12 és fél, száz pengő
90.80, tízezer osztrák korona 0.7315.

Budapesti értéktőzsde. Csütörtöki
gyenge üzletmenet. Zárati árfolyamok pen-
gőben: Magyar Hitel 86.1, Osztrák Hitel
11.6, Salgó 60.6, Rima 94.5, Déli vasút 15.15,
Államvasút 36.6, Kohó 22.5, Atlantika 1.8,
Ganz-Danubius 181.5, Kőszén 548, Papírpár
4.96, Nasici 178, Szlavónia 3.02, Földhitel
bank 92.5, Váktória mátom 2.8, Keres-
kedelmi Hitelbank 76, Pesti Magyar Keres-
kedelmi 106, Beocsini 170, Urikányi 177.5,
Láng 123, Lipták 12.5, Schlick 78.5, Brassói
40.4, Zabolai 1.04, Cukoripar 203, Klotild 1.6,

Autóhűtőket, radiátorokat!!

ujjonnan készült és szakszerűen javított,
garancia mellett, a legrövidebb idő alatt

BOKIS GABOR
speciálisan berendezett hűtőüzem
BRASSÓ, HOSSZU-U. 14 SZAM.

Temesi szesz 28.1, Hungária mustrágya
64.5, Olasz-Bank 62, Angol Magyar 97.5, Le-
számítoló 98.2, Magyar-Cseh 1.1, Nova 38.8,
Csáky 30.6, Izzó 119, Magnezit 187, Ota
97.5, Malomsokyi 16, Pesti Hazai 206.

(—) A tanuló-bérlet árak a vasúton.
Az államvasutak vezérigazgatósága úgy dön-
tött, hogy a tanulók részére adjanak ki II.
és III. osztályú bérletjegyeket a személy- és
gyorsvonatokra. Ilyen jegyeket legfeljebb 60
km. távolságra adnak ki az iskola székhe-
lyétől. E jegyek megrendelése bélyeges kér-
vényben történik. A megrendeléssel egyide-
jűleg le kell tenni a bérletjegy árát s a ta-
nuló fényképét az iskolai igazgatóság igazolá-
sával. A bérletjegyet egy, három, hat és
kilenc hónapra adják ki. A bérlet akármelyik
óra 1-én és 15-én kezdődik. Az árak egy
óra a következők: 1—10 kilométer II. osztály
139 lej, III. osztály 93 lej, 11—20 km.
II. osztály 278 lej, III. osztály 185 lej, 21—30
km. II. osztály 417, III. osztály 278 lej, 31—
40 km. II. osztály 556 lej, III. osztály 370
lej, 41—50 km. II. osztály 695 lej, III. osztály
463 lej, 51—60 km. II. osztály 834 lej, III.
osztály 556 lej. Három, hat és kilenc óra
az árak a hónapok száma szerint arányla-
gosan emelkedik.

(—) Az arany és ezüst beváltási ára. Az
ipar- és kereskedelmi minisztérium mellett
működő szakbizottság az arany és ezüst vi-
lágpiacon árának figyelembe vételével a kö-
vetkezőképpen állapította meg a beváltási
árakat: Arany kilogrammja 112.972 lej, ezüst
kilogramma 2871 lej. Ezek az árak már-
cius 31-ig vannak érvényben.

(—) Az Arad—csanádi vonal vasúti anya-
gának felosztása. Március 21-én Aradon ve-
gyes román-magyar bizottság ül össze, amely
az Arad—csanádi vasúti társaság magyar
valamint román területen lévő guruló vasúti

anyagát fel fogja osztani. Tudvalevő, hogy a vasútvonalnak román területen levő részét az állam nem régén megvásárolta.

(—) Emelkedik a vas ára Lengyelországban. Varsói jelentés szerint a lengyel vasbányák szindikátusa elhatározta, hogy az árakat 10 százalékkal felemeli. Az emelt árak terv szerint még márciusban életbe lépnek.

MEZŐGAZDASÁG

Elhatározták, hogy a magyar urlovasok is elküldik képviselőiket az amsterdami olimpiára. Most folyt le Budapesten nagy érdeklődés mellett a Lovarda Egylet két napos lovas mérkőzésre. E mérkőzéseket, amelyen résztvehetnek Magyarország legjobb lovasai az olimpiai szabályok szerint bonyolították le. A díjugratásnál harminckét lovas állott a starthoz. Mindkét versenynapot Budapest legelőkelőbb közönsége látogatta.

Külföldi terményárfeliról hírek. Wimpey. Buza májusra 144 és háromnegyed, júliusra 141 és fél, bab májusra 58 és fél cent per bushel. — Liverpool. Buza márciusra 10,8, májusra 10,4 shilling, júliusra 10,4 és egynegyed shilling. Irányzat csendes. — Triest. Az amerikai szilárdaság ellenére az alaphangulat változatlanul kedvetlen — a magas árkövetelések az üzletet megbénították. Chicagó. Eleinte az irányzat a búzapiacra alig tartott. Később a kedvezőtlen időjárás híreire megjavult. Az árfolyamok kisebb arányességgel zárultak. Buza májusra 141 és ötnyolcad, júliusra 135, szeptemberre 132. A tengeri piac lanyha volt — az árfolyamok 1 centes árveszteséggel zárultak. Bécs. Az irányzat külföldi búzában barátságosabb volt, mivel a cseh malmoknál élénkebb volt a kereslet. Rozsban változatlan a helyzet. Tengeriben nyugodt az irányzat. Zab mérsékelt forgalmat tüntetett fel. Hivatalos jegyzések szerint a magyar tiszavidéki buza 48—48,75 tengeri 25—26, búzaliszt 73—76, magyar árú 71—74 osztrák shilling 100 kgr-ként. Berlin. Buza prompt 26,70, márciusra 28,57, májusra 28,35—28,50, márciusra 25,90—25,85, májusra 26,35—26,37 és fél, júliusra 25,07 és fél, sörárpa 21,30—24,40, takarmányárpa 19,20—20,50 zab prompt 19,60—20,40, májusra 21,07 és fél, tengeri loco Berlin 18,30—18,60. Budapesten. A buza 36, a rozs 10 fillérrel drágult. Elénk volt a búzában a forgalom. Elsősorban Budapesten raktározott búzát keresték. A takarmánycikkekben csendes volt a forgalom. A köles azonban új ből 50 fillérrel drágult. A kölest ma 21,50—21,80-nal fizették.

A budapesti nemzetközi vásár a napokban adja ki az utazási és egyéb kedvezményekre jogosító vásárigazolványokat. Az április 16-án megnyíló Budapesti Nemzetközi vásár vezetősége ez évben is arra törekedett, hogy a vásáron kiállított cégeknek, valamint a külföldről Budapestre önzónló vásárlatók közönségnek utazását és az áruknak szállítását a lehető legmesszebbmenő kedvezményekkel elősegítse. A kedvezményeket a névre szóló vásárigazolvány alapján lehet csak igénybevenni.

A brassói piaci árak: marhahús, levesnek, kgr. 34—36 lej, marhahús pecsenye 50—52 lej, sertéshús combja 52 lej, sertéshús karaj 56 lej, zsirszalonna 52—54 lej, zsír 68—72 lej, tojás darabja 2—2,30 lej, csirke párja 130—200 lej. — Elő állatok kilóra. Export ökör élőszul, kgr. 21—24 lej, sertés 34—38 lej, igás ökör drb. 8000—14000, ló darabja 4000—12000 lej, ló luxus 14000—20000. — Terményárak nagyban: buza 100 kgr.-ként 920—940 lej rozs 650—670, árpa, sör 670—680 lej, takarmányárpa 540—600 lej, zab 480—530 lej, tengeri, szemes 440—460 lej, len cse, nagyszemű 1400—1500 lej, bab, fehér 450—480 lej, burgonya 200—210 lej. — Irtakarmányárak nagyban, per 100 kgr. széná préselt 160—200 lej, széná laza 100—150 lej, szalma, laza 60—80 lej, korpá 380—400 lej.

SPORT

(x) Brassó szezonnyitó mérkőzése. Vasárnap kezdődik meg Brassóban a tavaszi futball-idény. A megnyitó mérkőzést a két rivalizáló egyesület, a Brasovia és az Olympia játssza. Előmérkőzést a Brasovia és a BMTK kombinált csapatai játszanak. Délelőtt az Ivria és BMTK első csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

(x) Kisorsolták a Davis kupa első fordulóját. Washingtonból jelentik: Coolidge elnök személyesen sorsolta ki a Davis kupa első fordulóját. Magyarországi Olaszországgal Budapesten kerül össze.

(x) Románia 1927. évi tenniszprogramja. Bukarestből jelentik: A központi tenniszszakosztály a kerületi szövetségek jelentése alapján összeállította az ország ezévi főbb tenniszversenyeit, melyek a következők: Május 7—10. Katonai bajnokságok, Bukarest. — Május 20—22. Krajova—Bukarest városközi mérkőzés Bukarestben. Május 23—25. Galac város bajnokságai. Május 26—92. Románia 1927. évi bajnokságai, Bukarest. Junius 1—6. Lengyelország—Csehszlovákia—Románia nemzetközi mérkőzés Lembergben. Junius 11—13. Osztrák—román nemzetközi mérkőzés Bukarestben. Junius 15—20. Csernovic város bajnokságai. Junius 26—29. Románia nemzetközi tenniszbajnokságai. Junius 29—július 4. Arad város bajnokságai. Július 7—10. Temesvár bajnokságai. Július 12—20. Lugos bajnokságai. Július 20—25. Déva bajnokságai. Július 26—31. Petrozsény bajnokságai. Augusztus 2—7. Szinaja bajnokságai. Augusztus 10—15. Brassó bajnokságai. Augusztus 17—21. Kolozsvár bajnokságai. Augusztus 23—29. Nagyvárad bajnokságai. Szeptember 1—5. Konstanca bajnokságai. Szeptember 14—18. Csehszlovákia—Románia nemzetközi mérkőzés Bukarestben.

Camarasescu-kupa. Nevezések április 1-ig küldendő be a központi tenniszszakosztályhoz.

SPORTEGYLETEK FIGYELMÉBE!

Románia legnagyobb sportáruháza

Ioan Dârlău

București, Str. Academiei 6.

2475

Az összes sportfelszerelési cikkekben óriási választék!

Sportdresszek

Sportcikkek

Kérjen díjtalan árjegyzéket!

MAGVAK.

Lucerna. Lóhere. Répa

és az összes gazdasági magvak, ugyancsak garantált fajtiszta és csiraképes németországi konyhakerti és virágmagvak kaphatók

Déry Arpád magkereskedésében, Cluj, Strada Regina Maria No. 10.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A GENTLEMAN-FARM

Irtá: KISZELY GYULA

8

— Ben... — mondtam — én se voltam tétlen. Valakit én is toboroztam.

Zdenko kissé nehézkesen, de az asztal alatt összecsapta a sarkait.

— El van fogadva, blindre! Te vagy, Ádám, a honfoglaló és Árpád az első ember.

— Megfordítva!

— Az mindegy most. Amit te akarsz, az Pusztaszer. Nadrágot, vagy szoknyát hord a rekrutád?

— Felváltva. Odakinn a la fourchette fog lovagolni. Kabarét játszani nem fog, sem nyáját őrizni. Ruhajavításhoz se ért, de a bőrünket kifoltozza, ha valamelyikünk be-szakad, és a bacillusok ellen is be tud adni.

— Csak nem a budai füvesasszony?

— Nem. De Budáról kivaló. Ápolónő a Vörös Keresztben. Erős csipője van s nem őrjé meg a munkától...

— Ne veszdődj! El vagyok készülve a legrosszabbra, — vigasztalt Zdenko. — Nem baj, ha a legvénebb, hájas kuruzslónő is, emelm fogja a tekintélyünket. Amerika a kuruzslók és nekünk saját külön udvari kuruzslónőnk van!

Kiutaltam a toborzási költségeket. Aztán hazakisértük a villámháritót. A Zdenko kedvéért konfliktus. Zdenko, hasonló alkalmak után, csak harmadnap áll újra sziklaszilárdan a talpán.

IV.

Náci bácsi bőrzött halicsizmában a kis se pötyögős magyar csizmája fölött, ugyanabban a kurtadereku kötöttujjasban ült a kandallója előtt, amelyért már tíz év előtt is megmosolyogtak. Természetesen csak a háta mögött és csak mi, családbeliek. A szemébe és idegennek istenkisértés lett volna megmosolyogni Náci bácsit. Az öreg patriarka-csatár nem ismerte a párbaj korhátát, a texasi erkölcsöket azonban ismerte és volt egy özönviz-márkájú revolvéré, azzal ma is kilötte a coeurass 3-ból a szemet. Ujában a jobbkönyökét balökölrel támasztotta alá a lövéshez.

Az övigéző, vasderes próféta-szakállát most bronzvörösnek látszott a kandalló fényétől, kemény keselyű-orrai s kalmuk-pofacsontjai pedig a valóságban is bronzvörösek voltak. Ebben az órában — hajnali szürkület volt — az öreg reggelizett. Piritott szalonnát. — maga piritotta, ezért ült a kandalló előtt — és valami a saját külön rendszere szerint erjesztett juhsavót, amelybe néhány unciát rumot tett.

Pontosan ismerem az öreg ur szokásait. Ott kopogtattam rá a vadszöllős, lörés-forma abiakán... A ház népe még aludt, ő maga nyitotta a vaspántos tornácajtót. Amint az atyafiságos és szörbenyomású jobbra-balra-csökon átestünk, Náci bácsi egyetlen jölrány zott rugással fotelt gördített számomra a kandallóhoz, elszedte a kalapomat és a törőshotomat, — akkoriban, természetesen, ci-vilben bujkáltunk át a határvonalon — aztán egy aranybarnára sült szalonnaszéletet vett le a nyárspálcáról, a sístergő zsírvé-rejét gyöngéden rácsöpögtette egy bicska-kanyarításnyi cipőfalatra, szeretettel ráhelyezte és fejbőlíntva átnyújtotta nekem.

— Egyél fiu és beszélj, mi hozott ide? Szerelem? Adósság? Csak rukkolj ki vele mindjárt, minek nyomja soká a kedélyességet?

Okos öreg fiu volt ez a Náci bácsi. A tettek embere. Annál jobban örültem neki, hogy most mégis nemmel felelhetek.

Egy percig ugyan eszembe jutott Dória. Ne hazudjunk, nem vagyok én mégis szerelmes beléje? Hanem aztán fölényes gesztussal utasítottam vissza ezt a feltevést. Szerelem eleve ki volt zárva az alkuból. Még ha készülné is lenni, lenyelem férfiasan. Mosolyogtam.

— Egyik sem, Náci bátya. Komoly időket éltünk és megkomolyodtunk. Levontuk a történelem tanulságait. A jankeek segítettek elarabolni a hazánkat, egy páran összeálltunk tehát, kimegyünk és elfoglalunk egy pár acre földet az United States parvenü testéből...

Náci bácsi szurósan nézett rám, a ház-eresz-módján kifejlesztett szemöldökei alól.

(Folytatjuk.)

hosszlyukfuró

ugy minőség, mint ár tekintetében konkurencia fölött áll.

Tőrekrázó és szalmarázó

Kaphatók a készítőnél

CARL F. WULTSCHNER

SIBIU
Rosmaringasse 13.

VASÁRNAP

Minden összefügg mindennel

s ez ellen mi nem tehetünk semmit. Egy este hét órakor például mégis bementem a Kaiser Alle-i cukrázdába... Hónapokig jártam el mellette mindennap... Egyszer már mégis be kellene menni! — gondoltam, pontosan három hónapig: kilencvenkét napon keresztül kilencvenkétszer. Mind a kilencvenkét esetben az a homályos érzésem volt, — valami megnevezhetetlen vár ebben a cukrázdában engem...

Kilencvenkétszer utazott el a vágy szívem fölött, de mind a kilencvenkét esetben tovább mentem, hol a városba, hol pedig haza. A kilencvenharmadik napon azonban már egy retentő elintéztelen ügyvé tagadt az ismeretlen ígértű cukrázda. Végül is likvidálni kell ezt az ügyet, mondtam már reggel magamban és este hét órakor beléptem a Kaiser Alle-i cukrázdába... hol rajtam kívül nem volt senki.

Még a lámpa sem égett. Amolyan az utca tulsó oldaláról, némi világossággal berenggett sötét volt a boltban. Nagy árnyékokkal a falon, először tulajdonképpen csak az árnyékomat láttam. De ez alig lepelt meg. A meglepetés az volt, hogy a nagy helyiségben nem volt senki. Ez egész váratlanul jött. Visszafordulni már nem lehetett. Ez úgy tűnt, mintha valami rosszban járnék. Esetleg lopni, vagy más ilyesféle s ezért egész határozottan leültem az első asztalhoz. Némi zajt csapva a székekkel...

Am erre a neszezésre sem jelentkezett senki...

Hogy pedig tulságosan ne legyen kényelmetlen az a bizonyára pár pillanat a sötétben, amíg várnom kell, hosszas motoszkálás után rágyújtottam egy cigarettára. Az utca tulsó során eloltották azt a földszinti lámpát, ami bevilágította a boltba. Valószínűleg kimentek abból a szobából. Így a cukrázdában olyan sötét lett, hogy a cigarettám füstjét se láttam. Azaz amikor rágyújtottam, a szembenlevő tűkörben fellobbant magas kalapom s azért a mellettem levő székre tettem. Ügyetlenségemből azonban a földre esett, — így azután különböző mozdulatok indultak meg a részemről, persze holmi zajokkal. Am ez sem segített.

Nem jelentkezett senki.

— Bizonyára egész fontos dolga akadt a tulajdonosnak valahol hátul...

A sötétet alapszabályban véve már megszoktam. Szemben volt velem a pult, — nyilván a süteményekkel. Egész messziről egy villanyóra ketyegett. A padlón a lábam alatt egy puha tárgy volt. Valószínűleg egy szivarcsutka. Közben a cigarettám egyre fogyott. Meleg hamuját egyizben az asztal márványára tettem. Régi szokásom az adott helyzettel való elégedetlenség s ezért a hamut igyekeztem az asztalról eltávolítani. Buzgalmam csakhamar fölös siker koronázta. Előtte még ma is kifürkészhetetlen vigyázatlanságból, — az előző vendégtől maradhatott még ott, aki a szivarcsutkát eldobta, — asszociáltam villámgyorsan, — s a cigarettahamuval egy pohártárcát is a földre sepertem, mely pokoli zajjal hullott el a kövezett padlón.

Am erre a rémes lármára sem jelentkezett senki.

A nagy ijedelemben cigarettám is kialudt. Gyufám se tudtam megtalálni. Némi szorongás is elfogott a most már egészen rejtélyes boltban. Tiszta elhatározással felkeltem tehát. Nem volt semmiről se sejtésem. Nem gondoltam semmiféle komplikációra. Ez az egész ügy biztos rövid zárlatra vezethető vissza. Szemközt se látok kint az utcán semmiféle világitást. Biztosan az előttem egész titokzatos drótokat kengetik most: Pár pillanat még s azután itt lesz valaki. Ez nekik is nagyon kellemetlen lehet. De már álltam. Egy némely dolgokról csak utólag vesszük észre, hogy elhatároztuk.

És így történt az is, hogy a sötét cukrázdában hét óra hat perckor egy magam előtt is ijesztő harsányat kiáltottam. Valami ilyest: Jó napot kívánok. Nincs itt senki?

De még erre az emberi lármára sem jött elő senki.

Most már azt éreztem, nincs egyetlenegy

Krüzsejyi Erzsébet:

Versek

Tavaszi születéskor

Az aranyostorok hangtalan zajjal,
Patlogó, zsongó, villanó körökben
Cikáznak át a déli égíven.
Robog a fénykirállyal a fogat.
Ezer táltosa gyémántporba rugdal:
Ölekezett a föld a márciussal
S a májuselet újra megfogant!

Jön!... Nézzetek a mennyre és a földre
Készülve várja ezer puha bölcső.
Fent hősizin durnya folylya majd körül
Es lent pedig a tündérűjű öltő
A kisded szíromköntösét szövi.

Fényköreit míg szerteszét lövi,
Az egek fénykirálya: idelenn
Piros bimbók lepik be hirtelen
A szívek pusztá teli téreit...
S előtte minden hódolón lelobban,
Jön — nézzetek — az örök Hódító!
Meggzong a vágy rá minden kis sarokban
S a szív is minden gyászon át megérzi,
Hogy élni... élni jó!

Ó, Tudomány!

Ó, Tudomány! Ó, kutató-Ész!
Te mértöldcsizmás óriás:
Bámuló döbbenéssel nézlek
Kis lélekablakomból: hogy rohansz,
Hogy törsz mindmesszebb-feljebb ívelőn,
Hogy keresed az utakat vad vággyal
A csillagokba, — a lélek s a föld
Legtávolontúlabb szféráiba —
S csodálatom kísér!

De olykor szeretnék rád egy gigászi
Hangtölcséren „megállít” kiáltani,
Ha egy olyan utat kutatsz,
Mely érintetlen szentség volt öröktől,
Hogy azt ne bántsd!
Hozzá ne nyulj!
Hideg-rideg villanyszemeddel
Ó, ki ne hozd a kegyetlen világra!
Ha rát: ne lássuk, hogy tovább szeressük:
Lefátylázoltan örök szép lehet!

Egy hír döbrentelt e szavakra most:
Idő kérdése csak — s egy készülékkel
Az ember-agy elrejtett kincses mélye,
Eszmények, álmok, érzések szentélye
Kutatható lesz — és kilopható!
„Nem lesz hazug több!” — így ujjong a hír,
„De álmodó sem!” — így sóhajtok én rá!

Jó Istenem:
Hát még e menedékünk se legyen?
Ne rejtezhessünk még a gondolat
Mély bensőségeibe sem a romlott,
Irgy világ kain-szeme elől?
Hát innét is kiengedsz üzni?
Hát ne legyen még lelkünk se mienk?

Ó, te tudós, kutató Emberész,
Te mértöldlépő harcos, vad tilán,
Te önmagad ellen törő merész:
Nem félsz-e, hogy majd ilyen józanul,
Ilyen minden szeretet-megőln:
Az élet, mely már úgy is oly kietlen —
Még kevésbé fog kelleni nekünk?...
— Én félek, mert tudom!

vesztegetni való pillanatomban se. Megyek. Bármilyen kellemetlen érzést viszek is a hátamban, mintán kiléptem az ajtón, megyek... Ez egészen érthetetlen állapot.

...S ekkor nagyon halkán, nagyon fel-foghatatlanul, — gyöngé, észlelhetetlen nyöszörgést hallottam. Meg-megujult a hang. Mintha habzó szájakról jött volna. Eltűnt. Felhangzott. Haligatóztam. Indultam utána lábujjhegyen, hogy halljam, lélegzetfojtva, hogy el ne veszítsem...

Valahová egész hátra kerültem s már a lihegést is hallottam. Itt, itt, — tapogadtam a falon, — s erre már külön érzékünk van. Előbb azonban gyufára akadtam. Kirobbanó világosságában már láttam is: egy lány fekszik a padlón, teljesen eszméletlen állapotban...

Nagyon körülményes volt, míg a mentőket értesíthetem. Napokig zaklattak a rendőrségtől különböző kérdésekkel. Két hét múlva azonban maga a leány jelent meg a lakásomon. Két szál ismeretlen virágot hozott és érthetetlenül sirt. Arra kért, hogy legalább reggelizni járjak a cukrázdába. Párszor voltam is, akkor azonban, amikor egy nap a fényképet kérte emlékebe, elmaradtam. Sőt kerülővel jártam haza, nehogy véletlenül találkozhassem. Elhatároztam azt is, hogy Berlin ellenkező oldalára költözöm.

Erre azonban már nem volt szükség.

...Egy nap levelet kaptam a leánytól, melyben bejelentette öngyilkosságát: „Mért nem mentett meg egészen?” — A rendőrség pedig arról értesített, hogy egy címűre irt levélben engem nevezett meg örökösének. Sőt kévéssel a rendőrség értesítése után már hoztak is mindenfélét a lakásomra. Még tiltakozni sem engedtek...

...Lassanként mindent elajándékoztam. Csak egy eltört kereszt és egy könyv maradt még. A könyv regény volt. Courths Maller. Elolvastam, mert észrevettem, hogy minden oldalon át van huzva egy férfi név s az én nevem van föléje írva.

Az eltört kereszt állandóan a kezemben volt, amíg a regényt olvastam. Órákig tartott. Azt olvastam magamról, hogy nagyon fiatal vagyok. Színes emlékek szállnak fel hangom körül. Egész elérhetetlen vagyok. A regény összefüggése azonban nem volt egészen tiszta. Többhelyen egész sor lap volt kitépve a könyvből s megfigyeltem azt is, hogy nem mindig ugyanazon férfi neve fölé volt írva a nevem. A megmaradt szöveg zavaros lényege körülbelül az volt, hogy egy leány, akinek Herta a neve, kiemelték a Spreeből, de másba vagyok szerelmes s Herta ezért ismét öngyilkos lesz. Mondom, az eredeti regényben nem ez van. Azokat a részleteket, melyek ezt a mesét megbontják, kitépte a regényből...

Minden összefügg mindennel s nem tudom megmagyarázni, hová vezet még az, hogy cigarettáimat az Unió-utcában vásárolok, szembe a temetkezési vállalkozóval.

Gaál Gábor

BIOGLOBIN

Törvényileg védve.

Egy izotop Haemoglobintartalmú erősítőszert

Vérképző Izomerősítő Idegerősítő

Értékesítő Értékesítő

Minden káros hatás nélkül egy a fogakra mint a gyomorra

Rapható minden gyógyszerárban vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO

gyógyszerész, Nagyszeben - Sibia

Házi használatra legjobbak a

Jacobus

festőanyagok Gyapju, félgyapju, selyem és felselyem

kelmék hazifestésére a legkifűnőbbben bevált. Biztos siker!

Nagrománia vezérképviselő és era a

Koffler & Co. București, Str. Oituz 5.

Látogatás

Novella

Irt: Huzella Ödön

A vonat hosszú, keserves kintlódás után végre megállt.

Kerekek nyikorogtak, ajtók kicsapódtak, vasak összecsapottak, itt-amott lámpák gyuladztak a nekijelentkezett koraesti sötétben s a közepeszerű állomásépület alatt emberek futkostak, összerolództak s megint szétszaladtak. Az egyik vasúti kocsi ablakában komor tekintetű, elegáns fiatal férfi állt. Senki sem sejtette róla, hogy tiszta, domboru homloka mögött világot felforgató, vagy szerinte világokat megváltó eszméket hord, az sem látszott rajta, hogy a lelkét kimerítette, meggyötörte a hosszú fogás. A börtön nyomott légköre után, mintha szerelemmel telt édes lehetett lett volna, úgy simogatta meg a szabad levegő. Még a mozdony köszén-füstjét is élvezettel szivta be. Az állomás épületén kopottas betűkkel feketéllett a város neve.

Hirtelen elhatározással leugrott a vagonból. Eszébe jutott, hogy ebben a városban lakik egy leány, kit szeretett, akitől a zürzavaros idők messzire sodorták s most a lelkébe nyilallott egy drága érzés: talán most rátalál.

Emlékezett a városra, az ódon térre, ahol a „Vörös Sas” szálloda alacsony, széles homlokzata dominált. Csunya sunyi arcu ház volt a Vörös Sas és mintha harapni, könyörögni, alkudozni, hazudni, igérni és hallgatni tudott volna egyszerre. Emlékezett egy pupos boltosra, aki néha olyan keservesen húzta fel a vállát, mintha a vállával köhögött volna. Kilépett az állomás elé. Meghittén és mégis idegentül csengett a leány neve: Ildikó. Egy darab múlt ez is, ez a név. Láta az udvarán a kis cselédet, amint kiszóródik kötőjéből a kukorica s az apró szemek úgy csillognak a kavicsok között, mint a színarany. Fülébe csengett a lány hangja, amely csodálatosan lágy volt, remegő és mindég könnyes, valami mély ősi bánat sirt a hangban, ha megszólalt, s talán valami régi tárogatótól tanult meg így, halkán, dallamosan, szinte mindig bocsánatkérően beszélni?

Ildikó anyja is csöndes, hallgatagon szenvedő asszony volt. A zöld házban levendula illat terjengett sleppes ruhája után, amelyen a soványos csipők körül kecses dudorodás jelezte a krinolit. Finoman erezett csuklói fölött könnyű, fehér csipke keretezte kezét.

Elnő — a pályaudvar előtt tépelődő férfi —, sokszor csodálta meg e csontnélküli puha kezeket, amelyekkel az öregasszony örömmel és gyakran mutatott a pirossas plüss karzéke fölött függő arcképre.

— A fiam — mondogatta ilyenkor és hosszú regéket mesélt csillogó szemekkel a fiúról, aki keményen és elszántan nézett a fotográfián. Erről a fiúról tudta Ernő, hogy a háboru alatt elesett valahol; önmegadással hallgatta a róla szóló regéket s néha összenéztek Ildikóval. Az öregasszony olykor félbeszakította magát s elsieltet valahová, spájzba, vagy konyhába, hogy aztán félóra múlva ismét bepederüljön s folytassa véget nem érő meséit a fiáról.

Ilyen félórákban Ildikó rátette keskeny kezét a férfiéra, aki halk, szordínós hangján meggyőnta a lánynak vágyait, terveit és gyakran büneit is. Ernő orvos volt s hónapokon át minden este Ildikónál pihent a lelke is néhány órát. Egy téli napon azután Ernő az öreg asszony keskeny kezei után nyúlt.

— Anyám — így nevezte — adja hozzá a lányát.

Az öreg asszony hosszan eltűnődött akkor és végre őszintén, de szikkadt keménységgel kijelentette:

— Szeretlek fiam, de a lányomat nem adom hozzád. Szegények vagytok mindketten.

Ernő még üldögélt ott egy ideig, más idegen témákról beszélgettek, aztán elment. És e naptól kezdve elmaradt a zöld házból s Ildikót sem látta többet. S ez időtől kezdve oltatlan gyűlölet ébredt lelkében. Lassan magával sodorta a politikai élet, s idővel a város legveszedelmesebb izgatója lett. Ildikó mindenről jól értesült a zöld házban. De azt is tudta, hogy az Ernő miatta összetört lelkén a buskomorság hatalmasodott el s már az elmebajjal volt határos: amikor — mint a többiek, Ernőt is elfogták.

Álmatlan, kínos éjszakák következtek el

Ildikónak, aki leányága legszebb álmát temette el Ernővel. Bizonyos volt abban, hogy élve nem látja többet.

*

Kocsit keresett. A cigarettafüst szinte fűtyölve szaladt ki ajkai közül. A leány nevét suttogta, s most úgy emlékezett a karcsu, finom, elegáns alakra, mint egy aranyos kis kínai csészére, amelyből nem mert teát inni, mert félt, hogy összetörök a kezei között. Ugy emlékezett rá, mint valami drága, gyöngyökkel szegett selyem sálra, amelyre csak nézni mert: félt, hogy elszakad a kezei között, szerte-foszlik, ha hozzáér, mint a pitypang pelyhe. Ildikó... motyogta maga elé s elindult a város főutcáján.

Nézte a házakat... Ez is csak utca — gondolta révetegen — ismerősek tarfejű akác-fái és itt is jól tud fájni a magányosság. Ki tudja — fűzte tovább gondolatait — talán Ildikó sem a régi már!

Egy kocsi jött vele szembe. Megállította és beleült.

— Hajtson Ildikóhoz, mondta elboruló szemekkel a kocsisnak.

A kajla bajszos paraszt meghökkenve neszelt hátra a bakról.

— Hová, kérem?

— Be a városba...

A kocsis rábámult különös, kételkedő arccal, aztán megrántotta a gyeplőt.

— Gyűl, te!

Ernő érezte, hogy sápadtan ül a kocsiban. Az egyik utcasarkon idegesen megrándult az arca: itt tartott egykor nagy beszédet a tömeghez... De hová lett a tömeg? Igen, egy tömeg energia, egy tömeg szeretetfőlség maradt benne... És mégis úgy érezte, hogy egy kis szeretetért megy koldulni Ildikóhoz.

Már látta maga előtt a régi zöld házat, ahol alázatosan és könyörgőn Ildikó elé fog állni. Érezte, hogy ő nem fogja elutasítani a megkínzott, sok üldözöttségben megszenvedett lelkét. Eltűnődve próbálgatta: mit fog a lánynak mondani? A beszédét az ő egyéniségéhez kell finomítani, a lelkét az ő lelkéhez simítani s a szemét az ő szemébe ásní.

Hirtelen hangosan kimondta a lány nevét. „Rekedt a hangom,” — gondolta. És virágot is kellene venni. Virág nélkül, üres kézzel csak nem mehet leánykérőbe? Eszébe jutott, hogy Ildikó nagyon szerette a hosszúszerű fehér krizantémot, s keskeny kezei, ha elbábrált a virágban, szirmok voltak a pelyhes szirmok között.

— Hé! Kocsis! kiáltott a parasztra hirtelen. Menjünk valami virágos boltba! Nem látja, hogy elhervadtak lelkemben a virágok? Na. Menjünk

A kocsis egy pillanatig hátra nézett rá a válla fölött, tehetette, mert kurtaszáru pipája egyet nesen meredt ki a szájából. Csak azt hallottat hogy virágos boltba... Aztán fűtyentett egyet és a ló tovább kocogott. De e pillanat alatt, úgy rémlett, hogy a bakon bő gallérköpenyben maga a múlt század ül s minden megállt, a ló, a kocsi, a házak, az utca, az idő és várnak: hogy a városháza régi toronyórájának zöld zsinorját meghuzza egy szelíd Biedermaier kéz s az órából zengve, bugva induljon el a város fölött a régi muzsika, amelyre kecses menüettet táncolnak karcsu leányok és köztük: Ildikó. Hátrátámaszkodott a kocsiban s elmuló korokra gondolt. Ő magyar Biedermaier, amikor még nyugodtan, gondtalanul, a világ sok bajával nem törődve lehetett élni. Menüette... visszagondolt régi nevekre, s elbábrált velük. Markó Károly. Ma már nincsenek Markók. Csak falánk, földéhes, kapcsi és uzsorás, lelketlen markok vannak. Libay Lajos... Kozina Sándor... Zsarnóczy Alajos...

Hirtelen ráemlékezett egy fekete árnyképre, amelyet Zsarnóczy nyírt ki egykor papírból. Feléje lengtek a pici fekete falevelek s az az érzése volt, hogy ő is egy papírból kinyírt fekete árnyalak csupán. Milyen szép lesz fekete árnykézában a sok, sok fehér krizantém. Egy krizantémum erdőt fog a kezében tartani, mint ahogy a hatalmat tartotta egyszer a tömeg fölött. Lengetni fogja a krizantémokat, a szerelem forradalmi lobogóját... s lengetni fog a krizantémok fölött a piros zászló: a szerelem...

Jaj, de milyen hosszú ez az utca? Hát nincs kert, virág, bolt, nincs itt sehol?

Hirtelen fölnesselt. Az ülésen kiegyenesedett, úgy fűlelt. Mintha valami láthatatlan paralell utcán egy másik kocsi kereke zörgött, má-

sik ló patkója csattogott volna. És úgy érezte, hogy azon a láthatatlan paralell utcán Ildikó siet vele egy irányban a cél felé. Felszörnyedt. Ez nem lehet! Hogy ő érjen oda hamarabb? Hogy ő tépje le a krizantémokat, hogy Ildikó várja be ott őt? A homlokára csapott.

Ah, hisz az egész élet nem más, mint folytonos rohanás, hogy egymást megelőzzük, egymást beérjük, egy a paralell utakon. Vajjon van-e ott virág, ahol megállunk?

Nem! Nem, Ildikó nem előzheti meg őt. Felpattant az ülésről s megrántotta az öreg kocsis köpenyét.

— Gyorsabban!

Az ódon utcán viszhangosan csattogott a kocsikerék.

— Még gyorsabban!

Egy ugrással a bakra szökött, a kocsist begyűrte a kocsiba, s a gyeplő szíjjával, az ostorral ütötte a lovat, mely már tájékozva vágatott. De így is a másik, láthatatlan kocsi felé figyelt. Az is vágatva halad... Felordított:

— Hiába rohansz Ildikó! Engem az új idő ragad magával te eléd. Hahó! Rajta, hó!...

Már népes utcákon vágatott a kocsi. Ernő két karjával hadonászva állt a bakon. Az öreg kocsis rég kiesett a kocsiból, mely elől riadtan szaladtak szét a járókelők.

— Én vagyok Illés szekere! Az új kor lángját viszem! Hahó!

Valahogy kivette a kocsi egyik lámpájából a gyertyát, s attól tüzet fogott a ruhája.

A megvadult ló vad rángatással ragadta magával a kocsit. S fent a bakon üvöltve, Ildikót hiva, hadonászott az égő ruhás férfi. A sötétes utcákon az eleven fálya rőt fényében vészesen uszott el üvöltése:

— Megelőzlek!...

SOCIETATE ANONIMĂ POST

M. NEUMANN
BRĂȘOV.

A megváltozott gazdasági viszonyok következtében vevő körünk egy részének nincs módjában jó ruházatért egyszerre nagyobb összeget áldozni s azért

AMERIKAI

hitelrendszerünkre utalunk, mely módot nyújt arra, hogy elismert minőségű férfi- és gyermekruhát, urifehérműt **készen és mértékután**, valamint külföldi gyapjuszöveteket

KÉSZPÉNZ

árakon vásárolhassanak. — Cégünk 82 éves fennállása alatt szerzett hírneve biztosítékot nyújt arra, hogy

RÉSZLETBEN

történi törlesztéseknél is vevőink a legelkiismeretesebb kiszolgálásban részesülnek.

Hitelképes egyének kérjék

„HITEL”

nyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMĂ POST

M. NEUMANN
UDVARI SZÁLLÍTÓ, BRĂȘOV.

MAGYAR NŐ ROMÁNIÁBAN

A nők jólétegyesületi munkájáról

A Brassói Lapok február 22-iki számában olvashattunk egy igen megértő, komoly fejtegetést a nők hitvitásáról a jólétegyesület terén. — Cikkiró kiemelte, hogy a jólétegyesületi munka mennyire közérdekű tevékenység, melyet korunk női-társadalmának kell mind jobban kiépítenie, hogy az minden téren hathatós segítséget tudjon kifejtetni.

A munka mindenfelé megindult és csak körül kell nézzünk, hogy megtanuljuk, hogyan lehet és kell a közérdekű munkából kivenni a részünket.

Nézzünk néhány példát.

A nagyenyedi nők, báró Bánffy Kázmérné vezetésével 1926-ban 85 szegény iskolás gyermeket részesítettek ruha és taneszköz segítségével, ezenkívül számos beteget és szegény öreget állandóan segítettek. — Az ottani Református Jólétegyesület leányegyletének tagjai buzgón segítettek a jólétegyesület munkájában és már fiatalon megmutatják, hogyan kell embertársaink javáért fáradozni és közérdekű hasznos kulturális munkát kifejtetni.

Hasonlóképpen a baróti nők dr. Fábán Lászlóné kezdeményezésére szintén nagysikerű jólétegyesületi munkát végeztek. Oly szépen munkálkodtak, adományokat gyűjtöttek, műsoros mulatságokat rendeztek, munkadelutánokon dolgoztak a szegényekért, hogy 1926. karácsonykor már 42 szegény iskolás gyermeket és szegény öreget részesítettek ruha és élelmiszer adományokban. Ezenkívül a fiatalságnak igazi, jó példával előljáró támaszai kívánnak lenni. Elhatározták, hogy az idegenbe szakadt fiatalságnak mintegy gyámjai akarnak lenni, hogy őket az oly gyakori szomorú, erkölcsi romlástól lehetőleg megvédjék.

Hasonló szellemben dolgoznak az olaszteleki, köpecsi, magyarnemeyei, vargyasi, árapataki, hosszufalusi és sok-sok más községekben a magyar nők, bebizonyítván, amit Olaszteleken öv. br. Dániel Gáborné oly szépen mondott, hogy „ugy városban, mint faluban a nők részt kérnek abból a munkából, mely a háború sebeit az emberi és faji szeretet gyöngédségével akarja meggyógyítani.”

A kolozsvári asszonyok az egészség megőrzésére irányuló küzdelem fontosságát átérzve, felkérték Kolozsvár neves orvosait egészségügyi előadások tartására a téli hónapok alatt. December, január és február hónapokban dr. Veress Ferenc ny. egyetemi tanár a nemibetegségekről, dr. Lorencz Béla és dr. Gergely Endre a gyermekápolás és egészségügyről, dr. Steiner Pálné és dr. Fugulyán Katalin élettanról és egészségügyről leányoknak, dr. Pártos Ervin különösen gyáti alkalmazottaknak az ipari betegségekről tartottak nagyérdékű és igen látogatott előadásokat, melyekre sok száz asszony és leány hálás köszönettel gondol.

Az előadások ingyenesek voltak, azonban a Kolozsvári Anya- és Csecsemővédő Szövetség javára bármely csekély önkéntes adományt elfogadtak és így az előadások egyúttal az oly szép tevékenységet kifejtő egyesületnek is javára szolgáltak.

A Kolozsvári Anya- és Csecsemővédő Szövetség valóban részleg a társadalom osztatlan elismerésére. Képzett védőnői felkeresik a szegénysorsú anyákat, őket újszülött gyermekeik gondozására megtanítják; ha a gyermek beteg, utasítják őket, hogyan kell ápolni és a Szövetség pártfogó tagjaihoz, a rendelő orvosokhoz küldik, kik díjtalanul megvizsgálják és rendelnek a Szövetség ápolóinak. Indokolt esetekben mérsékeltáru gyógyszert és némi ruhasegélyt is tud a Szövetség adni.

A tavalyi év folyamán 1630 csecsemőt látogattak meg a Szövetség derék védőnői és 7000-en felül meg ezeknek a látogatásoknak a száma.

Aki beteg és rászorul, azt többször keresik fel, szükség esetén a gyermek kórházi vagy gyermekmenhelyi elhelyezéséről gondoskodnak.

Mindnyájan csak a legnagyobb elismeréssel gondolhatunk azon lelkes védőnőkre, kik ily gyönyörű tevékenységet fejtenek ki. De elismeréssel kell legyünk az Anya és Csecsemővédő Szövetség egész vezetősége iránt, kiknek sokszor igen nehéz a munkához szükséges pénzt előteremteni, és ennek dacára fáradhatatlanul munkálkodnak, hogy ezen emberbaráti kulturális intézményt fenntarthatassák és mind jobban kiépítsék.

Meg kell itt jegyezzük, hogy nőkön kívül derék férfiak is részt vesznek a Szövetség vezetésében és fejlesztésében.

Az ügyvezető helyettes elnök, dr. Klimák János ügyvédi irodája és zenei elfoglaltsága dacára időt szakít, hogy a Szövetség egész irodai munkáját vezesse, ellenőrizze, irányítsa.

Itt is beigazolván látjuk a modern nyugati kulturmozgalmak azon elvét, hogy a nők és férfiak munkája egymással párhuzamosan haladva, és mintegy kiegészítve egymást, hozzák létre az igazi kultivált világrendet.

A Brassói Lapok elől idézett cikke írta, hogy a nők tevékenysége a jólétegyesület terén közérdekű. Felsorolt példák közül is láthatjuk, hogy valóban úgy van.

Azonban, ezen közérdekű munka csak akkor fog nálunk igazán hasznos és mindenki által érezhető javításokat létre hozni, ha a férfiak mindenütt segítségére vannak az asszonyoknak. Ha őket nem tartják vissza a jólétegyesületi munkától, hanem inkább segítik, utasítják őket (több közéleti tapasztalattal bírva) hogyan lehet, adott esetekben legjobban, leghelyesebben dolgozni.

Sőt, ne csak utasítsák őket, hanem mindenütt, ahol a férfiak is valamivel segíthetnek, segítsenek a munkában is. Akkor meglátjuk, hogy az „asszonyinak” mondott „egyleti” munka, tulajdonképpen egy milyen hasznos, szép és igazán a kultúrát létrehozó, nehéz pionier munka.

A Brassói Lapok cikkirója bizonyára átérzte ezt és mindnyájan őszinte hálával tartozunk neki, hogy a nálunk még sokszor lekicsinyelt „asszonyi”, „egyleti” munkát, ilyen komoly méltatásban részesítette.

Kolozsvár, 1927. március hó.

A Romániai Magyar Kisebbségi Nők Központj Ttkarsága.

UJ KARINTHY KÖNYV!

Áramák olajban és ecetben

A maga nemében páratlan humorírónak legújabb írásai, izléses kiállítású 55 könyvben összegyűjtve

Bolti ára 165 lej

Kapható minden jobb könyvkereskedésben. Postán ajánlva szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Teleky Dezső (Dezső bácsi)

Március idusán

Írta: ifj. Szabó Sámuel

Minden magyarnak hevesen kezd dobogni a szíve, mikor e dátumot hallja: 1848. március tizenöt. Mintegy varázslásra felveti a fejét és büszke, hogy magyarnak vallhatja magát. Emlekezésünk messze visszavisz a multba, majdnem százszázötöd előtti időnkig, amikor boldogságban uszott az újjászületett magyar nemzet. Országunkat köd ülte meg. E köd az osztrák zsarnokság volt. De lime, egy kis ponton felszakadt a sötét fátyol s a nyíláson megjelent egy halványarcú ifjú, aki elszavalta a szívéből fakadt riadót: a Talpra magyar-t! Kezét esküre emelve, e szavakkal markolt a fásult lelkeket: „Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!” S manapság is, valahányszor belénk visszhangzik e harci dal, előtünk áll a magyar nemzet mártir-apostola, Petőfi Sándor. Utána megjelenik a nagy meseszövő, Jókai Mór s felolvassa a nemzetnek tizenkét pontba foglalt kívánságát. Megjelennek lelki szemünk előtt Bulyovszky, Degré, Vasvári, Irinyi, Egressy és több neves magyar író, akik buzdító szavakkal bátorították a csüggedőket, s tüzelték a lelkesedőket. Zugott, morajlott a vulkán, melyet hiába akartak elfojtani. Hajnal pirkadtával kitört, tüzet okádott s letiport mindent, ami a szabadság útját állta. Örömtáncot táncoltak az ajkán hangzott fel a kiáltás: „Éljen az egyenlőség!” S e varázsigé hallatára lehullt a béklyó, melyből kardot kovácsolt a honszeretet. E karddal szállt sikra a magyar, hogy kivívja a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget.

De ha egy percre vissza is gondolunk a multba s igazi örömkönyvek mögül szívárványozik elő nemzeti öntudatunk érzete, lelkünkben nem tudjuk kitörölni a jelen s jövő idők aggodalmait. Beletörődünk mai helyzetünkbe, azért mégis vasakarattal meg kell őriznünk azt az örökséget, amelyet őseink hagytak ránk: fajunk tisztaságát, kulturánkat, vallásunk szabad gyakorlatát, nyelvünk használatát.

Jövő. Oly sokat várunk tőled, oly nagy bizalmat helyezünk beléd. Nagy épületek tervei, mintái formálódnak meg agyunkban. Vajon nem kártyavárak lesznek-e ezek, melyek a levegő legkisebb megmozdulására is halomra dőlnek? Vagy szilárd épületek lesznek, melyek az idő bármely viszontagságai ellen is tudnak majd dacolni?

Mit várhatunk a jövőtől? Nagyon jól tudjuk, hogy az ifjuság kezében van jövőnk alapja. Ifjú magyar testvérem! Állj meg egy percre e nevezetesen napon és nézd meg, mit tettek elődeid és vess számot azzal, hogy mik a te teendőid.

Ébredj öntudatra. S ha tebened nyomot is hagyott a háború, a gyűlölködő érzéseket távolítsd el a lelkedből. Azután dolgozzál, mert a te kötelességed fenntartani azt az örökséget, melyet őseid gyűjtöttek, ápoltak és átadtak neked. De ezek az örökségek nemcsak neked jutottak. Te tovább kell add a jövő nemzedéknek. Be kell oltasd a jövő fiaiba a fajszeretetet, miként azt elődeid tették veled.

Vedd fel a békeangyal fehér palástját és hallgasd meg, mit kíván ma tőled, erdélyi magyar ifjú, a te nemzeted. Új tavaszodnak új tizenkét pontja ezt kiáltja feléd:

1. Őrizd meg fajod tisztaságát.
2. Tanuld meg az állam nyelvét, mert csak így tudod magadnak a békét, jólétet biztosítani.
3. Apold őseidről örökölt vallásodat. Szeresd a magadét, tiszteld a másokét.
4. Szeresd embertársaidat.
5. Kötelességed teljesítésében kiváló légy.
6. Becsüld meg őseid emlékét.
7. Vigyázz az erkölcsödre. Őrizd meg becsületedet.
8. Szabad idődet használd ki okosan.
9. Pártold a magyar egyesületeket.
10. Tiszteld a kultúra zászlóvivőt.
11. Légy körültekintő barátaid megválasztásában.
12. Tarts mindenben mértékletességet.

Ez a tizenkét pont irányító fényugarunk lesz a hányattatás tengerén. Ez a világító torony fogja hajónkat előbb-utóbb a biztos révbe vezetni.

HARANGOK
SCHIEB & KAUNTZ
SIBIU-NAGYSZEBEN, STRADA MORILOR No. 2.

Szállít templomi harangokat, garantált békeötvöztetésben, művészi kivitelben és a legmesszebbmenő jótállás mellett. Hosszu évi tapasztalatok ezen szakmában elsőrendű munkát biztosítanak.
Kérjen külön ajánlatokat!

Barkák

A barkák nőnek már a füzeken,
A bolyhos, -selymesek —
S mind így susog: „Ugy-e, hogy szép vagyok?
De majd még szebb leszek!
Még gyönyörűbb, ha május csókja ér
És újra lombot bontok!
S szellőshajra vizek partjain
Majd új meséket mondok!”

„Kis rügyeim a télboru után
Első tavasz-fiak,
Cirógassátok hát meg szeretőn
Selymes barkáimat.
Csak én vagyok, mikor még nincs virág,
A föld s a templom éke,
Engem szórnak virágvasárnapi
Diszül Jézus elébe!”

Erzsike néni.

@@

A Körös és Szamos eredete

(Néprege)

Irta: Dezső bácsi

Erdély nyugati részén a Bihar hegység legmagasabb csúcsán állt egy gyönyörű vár. A csodaszép várkastélyban élt egy özvegyasszony, akinek két gyermeke volt. A fekete hajú, göndörfürtű fiút Körösnek, a szőke, kékszemű leánykát Szamosnak hívták.

A várkastély urnője, akit a vidék népe kivétel nélkül jószágos tündérnek ismert, két gyermekét ugyancsak elhalmozta mindenféle földi jóval. Még a gondolatukat is kitalálta. A kis család körében boldogság tanyázott.

Történt egyszer, hogy Szamos és Körös leléptek egy szép nagy diófaerdőbe, ahol a vígan ugráló mókuskokkal és evetkével szoktak játszani.

Amíg a két gyermek gondatlanul tréfálkozott a bohókás állatokkal — mert, hogy szavamat el ne felejtsem — akkoriban még a mókusfélék is tudtak embernyelven beszélni, nem vették észre, hogy az ég alja a kastély felől sötétedni kezdett.

Ennek az volt az oka, hogy Vihar levente fekete sergével megjelent a vár alatt. Kérőbe jött. Feleségül akarta venni a még mindig szép, özvegy tündérasszonyt, akivel noha csak egyszer találkozott, nem tudta elfelejteni.

Csak hogy Vihar levente nem értett ám az udvariskodáshoz. Harcedzett lelke durva volt. Azt hitte, hogy azzal nagyobb hatást ér el a gyöngéd, finom tündérasszonynál.

Kopogtatás helyett vadul megrázta a kastély ablakait. Irtózatosan kopogó-ropogó csizmájával végigmérte a kastély folyósóit. Merészen ráütött az ajtó kilincsre s fennhéjázó fityüléssel lépett be a tündér asszony szobájába.

— Szeretlek szépséges asszony! Azért rohantam hozzád, hogy magammal ragadjalak. Elviszlek országomba! — dörögte hatalmas hangján Vihar levente.

— Mit akarsz? — kérdezte a tündér meglepetten. Nem értem, hova akarsz vinni! Különben is ki vagy?

— Tudhatod, hogy én Vihar vagyok! — ordította az erőszakos tolakodó vendég. — Azért jöttem, hogy feleségül vegyelek.

— Hohó! Kettőn áll a vásár! — szölt a tündérasszony. — Én a durva lélektől borzadom. Utállak! Feleséged sohasem leszek. Erővel meg semmit sem érsz el. Tudod, hogy hatalmaskodni rajtam nem tudsz.

Vihar levente erre irtózatos haragra lobbant.

— Asszony megbánod, hogy így beszéltem velem. Azokon fogom megboszulni magam, akiket legjobban szeretsz!

Ezzel kirohant.

Éles hangú harsonájával hadseregének jelt adott, mire a zápor és szélvész megindította az ostromot. Dörgő villámok szüntelenül vitytálták a hegycsúcst, az orkáncsapat megrázogatta a várkastély kemény falát, mely alapjaiban reszketett.

Vihar levente dühösen szakította le a vártornyok fedélzetét, aztán gunyosan, vihogva száguldott a diófaerdő felé, ahol a megrémült Körös és Szamos egy sűrű bokor tövébe húzódott meg.

Az erdőre hirtelen leszállt a repülő felhők

fekete serege, mely összeverődve majdnem éjjeli sötétséget okozott.

Egyszerre mintha megrepedt volna az égbolt, fényes, sustorgó mennykő hullott le a bokor közelében.

Szamos és Körös eszeveszetten megiramodtak. Menekültek. De hova?

A két gyermek a sötétségben eltévedt. Elvesztették az irányt hazafelé. És még egymást is elvesztették a nagyrémségben. Kétségbeesett keresés közben utjuk mindinkább elvált egymástól. Szeretett édesanyjuktól is egyre távolodtak.

Vihar levente pedig kacagott a nyomukban s tüzes korbácsával hajtotta őket, egyiket erre, másikat arra.

Mikor Vihar elérte gonosz célját és messze elűzte Köröst és Szamost a szülei háztól, rémes hadseregével együtt ujjongva vonult vissza óriási barlangjába, ahol sikerült támadásán még sokáig kacagott.

Aztán kiderült az ég. A felhők csatornái már kiapadtak. De a feketefürtű Körös szeméből bezzeg patakozottak a könnyek. Hogyne sirt volna, mikor egész árvának érezte magát az ismeretlen vidéken, távol a kis Szamos testvérétől, távol édesanyjától.

Amint tanácstalanul egy helyben állott, lepergett könnyei még a sziklát is megindították. Forrás buggyant ki a hegyoldalból, a szikla együtt sirt a kis Körössel, s könnyeik összeömlöve együtt folytak lefelé a hegyről.

Körös azt hitte, hogy a könnyzáporból támadt patakocska majd elvezeti őt a szülői házhoz, éles köveken, sziklákon át követte a patak medrét. Csak ment-ment megállás nélkül, hátha valahogyan hazaérkezik. Sebektől vérző lábát alig tudta már vonzolni. Végre a nagy fáradtságtól és kimerültségtől erőltlenül roskadt össze saját könnyeinek hullámsírája.

És a kis szőke Szamosnak ép az lett a sorsa és végzete, mint Körös bátyjának. Csak hogy amíg Körös könnyei után napnyugta felé indult, addig a szőke Szamos keletnek vette útját.

A tündérasszony Vihar levente kegyetlen hadseregének elvonulása után hasztalan várta vissza édes gyermekeit. Ő is keresésükre indult, de hiába. Könnyei azonban hamar kifogytak és ezzel élte fonala is elszakadt.

Lelkéből gyönyörű szivárvány keletkezett, mely mindenütt, ahol megjelent, átölelte a földet, s a síró természetet mindig megvigasztalta.

Szüntelenül kereste elveszett gyermekeit hegyen-völgyön keresztül, amíg egyszer csak bolyongó útjában a nagy Tisza vizéhez ért.

Itt a tüzes nap éppen a csendes folyó habjaiba fűrésztötte arany sugarait. Mikor meglátta a szépséges szivárványt, örömmel szólt hozzá: Tudom kiket keresel. Gyermekeidet! No hát borulj itt rá a Tisza vizére, mert Körös fiadnak és Szamos leányodnak lelke e hullámok kebelében már rég egymásra talált, s örökre egyesültek.

— Igen, látom őket! — repesett boldogan Szivárvány, s némán, meghatva, bensőséges szeretettel, ragyogó mosolygással hajolt a Tiszára.

Körös és Szamos szintén örvendezve ismerték föl Szivárvány anyjukat, s összeölelkeztek egymással.

REJTVÉNYEK

I.

Szótalány.

Közli Cseh Ilonka.

Arad, Soroksár, Laborca, Olt, Veszprém, Óvár.

Ha a fenti szavakat helyes sorrendben írjuk egymás alá, a szavak első betűi kettős értelmű szót adnak. Így hívják azt, aki újságot járát, s azt az eszközt is jelenti, amelyet szerzetesek szoktak használni.

II.

Közli Zöld Gábor.

K'R e e S 'MST'R

A rejtvények megfejtésének határideje III. 30. A megfejtők között könyvet sorsolunk ki.

A múlt számban a rejtvények megfejtési ideje nem III. 8, hanem III. 18.

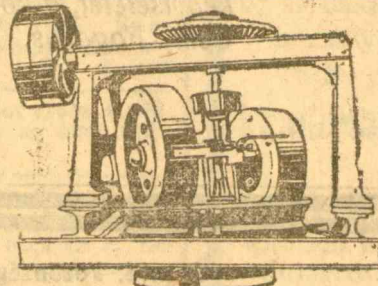
TECHNICA BANATEANA

Temesvár, Józsefváros. Bonnáz-u. 20.

Telefon 6—72.

A legnevesebb gyárak különlegességi gyártmányainak lerakata.

Prompt szállít raktárról:

Mindennemű mezőgazdasági gépet, kis Diesel-motorokat, szerszám és fémegymunkáló-gépeket, elektromotorokat, dinamókat, mindennemű elektrotechnikai cikket és téglagyári berendezéseket

Előnyös árak és feltételek.

Kérje díjmentes árjegyzékünket vagy mérnökünk látogatását.

Nődivat osztály!

Blúz-ruha! Kosztümekelmék!

Harisnyák! Keztyűk! Vászna!

Fehérneműk! Szabókellékek!

dus választékban. Szolid

árak! Olcsó árak!

D. BERBECAR cégnél

NAGY VÁLASZTÉK!

Konkurencián kívüli árak!

Férfi öltönyszövetek

Női kabátszövetek

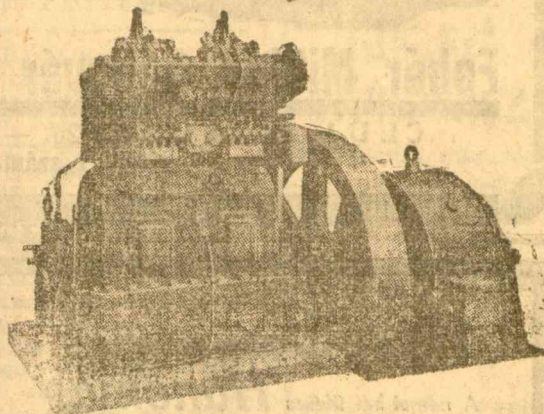
Hozzávalók

„TEXTILA” cégnél

Brassó, Hosszu-utca 201 szám.

A taxiköltséget vételnél megtérítjük.

HILLE DIESELMOTOROK

tartják a világrekordot, 160—170 gr. óránkénti fogyasztással. Egy 30 H. P. Hille diesel napi költsége 140— lej. Üzemben megtekinthető. Képviselet:

Gépvásár

Brassó, Kut-utca 43.

ÉRTESÍTÉS

Ezennel nb. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy
ifj. Prediger Frigyes ur
 (Brassó, Cérna-utca 5 sz.) átvette vállalatunk kizárólagos
 képviseletét, a következő megyék részére: Brassó, Háromszék,
 Csík, Fogaras.

Teljes tisztelettel:
„MINIMAX“ R. R. T.
 București, Str. Rinocerului 17.

2501

2504

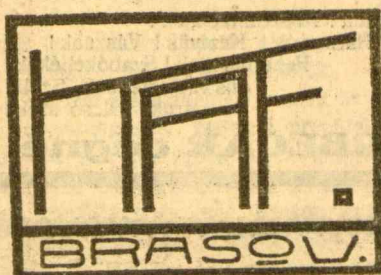
A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy

megérkeztek a legújabb női és férfi divatszövetek,

melyek a legolcsóbb áron kerülnek forgalomba. Mielőtt szövetszükségletét fedezné, kérem
 tekintse meg speciális nagy raktáramat vételkötelezettség nélkül.

Tisztelettel:

GH. SOCI Brassó, Kapu-u. 27.

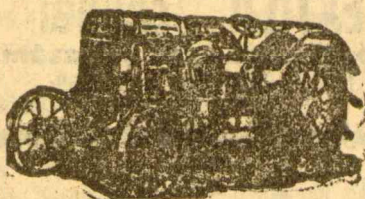
Parkettát

elsőrangú minőségben azonnal szállít

Kocsis András és Fiai
 parkettgyára, Brassó.

2503

Hart Parr petroleumtraktorok

24 és 36 HP. nagyságban raktárunkról azonnal szállíthatók. — Valóságos mezőgazdasági traktorok! — Bárki által könnyen kezelhetők! — Nem autómotoros traktorok! Alacsony fordulatszámu fekvő motor: SZÁNT 3-4 vasu ekével, CSÉPEL, VONTAT! — Áránálattal és árjegyzékkel díjmentesen szolgál:

Fehér Miklós Gépgyár R.-T. bizományi lerakata

CLUJ, PIATA UNIREI 26. — RÉSZLETFIZETÉSI KEDVEZMÉNY!

Kérje 1 számú árjegyzékünket!

2492 I

Végre egy Önnek való autó!

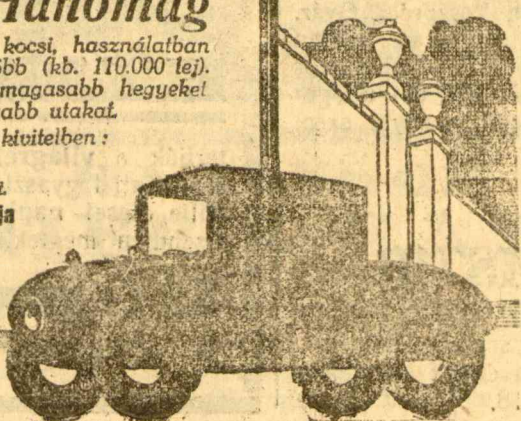
A német két üléses **Hanomag**
 az elpusztíthatatlan kocsit, használatban és árban a legolcsóbb (kb. 110.000 lej). Könnyen bírja a legmagasabb hegyeket és a legrosszabb utakat.

Egy kocsit háromféle kivitelben:
 nyitott kocsit,
 limuzint,
 zárt kocsit.

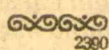
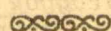
HELIOS márkájú traktorja

Oradea, Postafiók 12.

Képviseletet minden vármegyére keresünk.

GANZ-DANUBIUS
 BUDAPEST

Gyárt:

Hengerszékeket

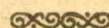
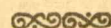
Motorokat

Turbinákat

Szivattyukat

Téglagyári gépeket

Aprítógépeket

Vezérképviselet és állandó raktár
 — Nagyrománia részére: —

FRATII SCHIEL

BUKAREST, BRASSO, TEMESVAR
 Str. Brezorianu 7 Kut-u. 50 a) Uri-utca 6

Külföldi

zománczott bádóg- és öntött vasedény, továbbá porcelán, üveg, lámpaárak, evőeszköz és mindenféle konyhaberendezési cikkek napi
 :: árban kaphatók ::

I. A. Ellenbogen

nagykereskedésében Brassó, Lóplac 32 és
 Felső villa-utca 2/a sz. alatt.
 Telefon 53 és 88

2481

2485 Brassói képviselőnk:

MONTAGH TESTVEREK

A BERNDORFI ALPACCA
ÉS ALPACCA-EZÜST
EVŐESZKÖZÖK

ÉS ASZTALIKÉSZLETEK
 VILÁGSZERTE ELISMERVE
 A LEGJOBBAK.

KAPHATÓ MINDEN SZAKMABELI ÜZLETBEN

FÖRÁKTÁR:
 ARGINTĂRIE-BERNDORF, BUCUREȘTI,
 FUNDAȚIUNEA UNIVERSITĂȚII CAROL I
 A KIRÁLYI PALOTÁVAL SZEMBEN.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szövevény 6 lei. Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövevény apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbellyelgel felszerelt kérdezősküldésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart **havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Beköltözhető ház üzlethelyiséggel kedvező feltételekkel O-brassóban eladó. Érdeklődni Lópiac 2. (hente üzletben). 5979

Cseplőgarnitúra eladó 800 mm. 10-12 HP. motorral olcsó áron. Novák Dávid Odorheiu. 5968

Dieselmotor 20 lóerős, meg nem volt használva, jutányosan eladó. Megkereséseket „Dieselmotor” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. 5961

Modern hálószoza berendezés olcsó áron eladó. **Occasio** Brassó, Korház-u. 6c. 5957

Eladó egy jókarban levő hatos Hoffher gözcséplő garnitúra. Máthé Lajos Arcus Treiscaune. 5948

Forgalmas **vegyeskereskedés** 200.000 lejért berendezéssel együtt azonnal eladó Cim 5911 sz. alatt a kiadóban.

Közep nagyságú **bélyeggyűjtemény** jutányosan eladó. Cim 5894 sz. alatt a kiadóban.

Harmonium, koncert amerikai, sürgősen eladó Sternbergnél Oradea, Bul. Reg. Ferd. 14.

Eladó egy hatos Clayton Shutlevort kazán, Marsal cséplőszekrényvel, üzemi képes állapotban. Ára: 110.000 lej. Kovács János Krizba Brassó megye. 5871

Diszgyászúcsi cseh üveggel gravírozással fő városba illő, alig használtva eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt sziveságból Székely József asztalos Aiud Str. Unirii 100. 5748

Eladó 1000 mm. dobnyílású jókarban levő Hoffher és Schrantz-féle cséplőgép és egy teljesen új löhőrefújtógép Johanna malom Alba Iulfa. 5740

Ajánlunk eredeti, északrománországi olomzárt tisztasági, csiraképességi fajazonossági garanciával: sárga oberndorfi, eckendorfi, olajbogyó, óriási vauriac repamagot, ugyint eredeti Oroszországból importált 7 mm-es tányerlencsétvetőmagot. Az orosz tányerlencsére a megren delési előjegyzést már cius 10 én lezárjuk **Montag Testvérek** Weisz Mihály-utca 5. 5733

Motoroslecskendőket és mindennemű **tűzőtő felszereléseket** raktáron tart és előnyös részletfizetések mellett szállít **Teutsch Gyula**, műszaki raktar, Brassó, Kapu-u. 33. 2382

Eladó 1 fedeszkoci, 4 kocsi, 1 pár hám és 1 szán. Értekezni Gáll Miklósnál Forrás-utca 9. Str. Báltilor. E. 103

Mororok 12, 25, 40, 60, és 80 HP. szivógáz, 30, 40, 70 HP. Diesel, 4, 18 és 25 HP. benzínmotor, mind gyárilag javítva, több évi fizetés mellett eladók, azonkívül egy Fowler gőzeke is. Friedrich Testvérek, Timişoara. 2436

Gőzcséplőgarnitúrák 6, 8 és 10 HP. eredeti Hoffher és átalakított magánjárók 1910-14 évből 8t évi lefizetésre eladók. — Friedrich Testvérek gépgyára Timişoara 2436

Szivógázmotor 80/100 HP. teljes felszereléssel kitűnő állapotban eladó. „Gépvásár” Kut-u. 43. 2409

Eladó ötös és hatos Máv gőzcséplő garnitúra és Hoffher herefelfő Kaján Rudolf Hatnica Jud. Treiscaune. E. 110

1070-es Clayton Shutlevorth gőzcséplő garnitúra eladó Barabás Sándornál Háromszék, Petőfalva. E. 7

Jó állapotban levő **Goliát szénaprés** jutányos áron eladó. Megtekinthető Erdélyi Nyilvános Raktár R. T.-nél Vasut-utca 45 sz. alatt. 5995

Kitűnő 6-os Hoffher kazán 100.000 lejért eladó. Satu Nou Fazakas Andrásnál. E. 130

Eladó cséplőgarnitúra 1070/1/2 May golyós, motor 12 HP. Shutlevort. Vevőkkel személyesen tárgyalok, Márkos Béla Sanctionlunca Gara Ozun. 5941

Előrangú ecetes ugorka nagyobb mennyiségben eladó Máté Vasut-u. 45.

Olcsón eladó 1000 mm. üzemi képes **cséplő** 5-ös **kazánnal** Antal Elek Bereck. 5988

4 család méh és üres kaptárok olcsón eladók Brassó, Kert-utca 7 sz. 5987

Több építkezési ház-hely a Cementgyár és deresztveit ut között olcsón részletfizetésre is eladó. Értekezni Erzse Istvánnál Cementgyár-ut 41 sz. 5985

Deresztveit ut mentén ház-helyek eladók. Érdeklődni Zajzoni ut 8. E. 127

Eladó majdnem új pedálos concert cimbalom Sándor Lajos tanítónál Baraolt. E. 125

E adó malom 2 franciá 38 számú kövel. Benzin motorral teljes felszereléssel üzemi képes. Ára 140.000 Lei. Esetleg tekekkel és épületekkel is eladó jó forgalmas helyiség. Ára 250.000 Lei megtekinthető Huszár Balázs Antalnál Jud. Ciucira, György Remetén, Kolozsvár Központi Egyetemi Könyvtár. 5927

Kereskedők, iparosok figyelmébe! Olcsó áron eladó cca. 40 m² betétes vastag deszkafal vadozat-uj, részben üveg részére. Megtekinthető Lőrinc Mihály asztalos mesternél Mainaş Sat. E. 121

Eladó építési parcellák Podului Grid és Petocile soron. Érdeklődni Negus györgynél Tanács alatti üzletben. 5974

Eladó két vagon széna. Birtok házzal. Paktikus falalmányok Gáspárnál Bözödufaluban.

Eladó egy jókarban levő 4-es gőzcséplő garnitúra 1070-es Máv. cséplő és Nicholzon kazán teljes felszereléssel, és egy 5-ös kazán 10 légkörös. Raab János Csernáfalva 515 sz. 5948

Eladó új 4 drb. ablak 170x100 1 drb. 170x55 2 drb. két szárnyú ajtó 230x125, 1 drb. kétszárnyú dupla ajtó 230x125 Galant vasalással. Cim Hunyady Brassói Lapok nyomdája. 6000

Állást nyerhet

Egy intelligens jó munkás **fodrász segéd** március 28-iki belépésre keresetfűt. Aki a három nyelvet bírja előnyben részesít. Ruli Mátyás Brassó Kapu utca 66. (Korona szálloda mellett.)

Kőbányászásra munkások felvételnek. Szabó Sándor fodrásznál, Brassó Hátulso kőbánya 1.

Kőtelgyártósegédet ledig munkást állandó munkára keresek. Kínál István Carei. 5932

Keresek április elsejére való belépésre gépjárműtégla és fedelcserep gyáram részére gyakorlott, szakképzett üzemvezetőt. Teglagyári építkezésben jártasok előnyben részesülnek. Lehetőleg nőtlen esetleg gyermektelen házasságban is lehet Lakás, fűtés, világítás teljes ellátás biztosítva. Ajánlatok havi készpénzfizetés megjeleésével teendők. Ugron Ákos fedelcserep és teglagyáros Odorheiu 5904

Manikűrő és borbélysegéd azonnaira felvétetik Pulyer fodrász, Korona szálloda. 5939

Két ügyes, női konfekcióban jártas és mindhárom nyelvet beszélő szakképzett **elárusító** Fenyvesi és Sámuel cégnel felvétetik 5774

Keresek cipész segédet aki műhely vezetésre alkalmas. Ugyanott eladó egy cilinder és egy sima gép Szabó Péter Zajzoni ut 14. E. 123

Kőszőrös, a ki ládagyári gépekhez szolgáló fűrészlapon és gyalukések kezelésében teljes jártassággal bír, felvétetik a Brán ládagyárnál Braşov Bartalomeu. 5997

Mészegőtomestert keresek napi 3 vagon mésztermeléshez tábori kementékben. Weinberger, Bucuresti, Str Semicercului No. 9. 5983

Plebániára vagy idősebb urnoz házvezetőnek menne 30 éves rom kath. vallásu intelligens özvegy ur asszony, aki 2 szoba butorral rendelkezik és a háztartásban teljes jártassággal bír. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Bizalom” jelleg alatt. 5900

Állást keres

Főmolnári állást keres mű-félmagas vagy nagyobb vámmalomban azonnali belépésre. Cim juhász főmolnár, Pápaui, jud. Treiscaune. 5978 5981

Magyar nemesi családból származó nemes gondolkodású, becsületes, szorgalmas urileány, ház felügyelőnő, társalkodónő, nevelőnő állást keres, mint családtag vidéken, Oradea, Vasile Conta 30. Szentpály. 5906

Angol-francia levelező naponta 2-3 órára hasonló foglalkozást keres. Szíves ajánlatokat 5858 szám alatt a lap kiadóhivatalába kerek.

Kádár és pincemester fix fizetéses állást keres. Cim 5919 sz. alatt a kiadóban.

Lakás

Kiadó lakás. Két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, modern lakás, melék helyiségekkel, Raktárház-u 40 alatt kiadó. Beköltözhető április 1-én. 5908

Két szoba, konyha, kamra, üveges veranda villanyvilágítással kiadó. Krizbainé szülész, Zajzoni-ut E. 116

Butorozot szoba kiadó. Cim 5952 sz. alatt a kiadóban.

Kiadó modern lakás 4 szoba, konyha, fürdőszoba. Kapu ucca 42. E. 128

Kü ön bejárati butorozott szobát keresek sürgősen a belvárosban. Cim E. 124 sz. alatt a kiadóban.

Házasság

Férjhez mennének Gazdag külföldi és németországi hölgyek St b-rey, Berlin 113, Stolpische strasse. 5220

Levelezés

Komoly levelezést folytatnék feltétlenül intelligens urral. Ismeretség kizárva jellegre. E. 129

Vegyes

Személy szállító autó-vállalat. Jancsó. Telefon 5-30 Brassó, Fekete utca 44. 10:07

Főfűtőhőmérő olyan mintha új lenne, ha Wlaat. Brassó, Buzasor 3, tisztítja. 7970

Másból drágább nálunk sokkal olcsóbbak a párisi női modelli kálapok. **Occasio** Brassó, Szent János-u. 34. 5956

Gépirásra, háromnyelvű levelezésre gyorsan, olcsón tanít, leírásokat, fordításokat vállal „Dactilografia, Tehénciac 8. 5853

Olcsó és jó házi koszt kapható. Cim 5852 szám alatt a kiadóban.

Bálint Mátyás ur szobása, készít legutolsó francia divat után. Ploesti, Str. Romana 55. E. 19

Jó házi koszt kapható jutányos áron. Cim 5998 sz. alatt a kiadóban.

Mindenütt drágább csak K. Szabó Rózsikánál a legolcsóbb kényél árban kaphatók, párisi eredeti model kálapok. selyemkalap 310-101, szalmakalap 285-101. **Masamodok** előnyben!! K Szabó Rózsika Kapu-utca 40, gyár 6. 5940

22 éve fennálló közvetítési irodában Vár-u. 47. előnyös föltételekkel modern családi **házak** kaphatók. Ugyanott olcsó **lakások** és **üzlethelyiségek**. Sürgősen **eladó villa** kerítel, beköltözhető, a Postaréten, ára 800.000 lej (részletre is). **Tekek** m² 20 lejtől 101 fele. Ajánlatos lakásokra már most előjegyezn! Báminő vállalatra alkalmas 10 hold föld Brassóban vasútállomás mellett vízzel ellátva részletfizetésre eladó. 5927

Amerikai sima és gyökerez szőlővessző olcsón kapható Deszkás János Senca Jud. Sálaj. 5996

Gépirásra két hét alatt bárkit megtanítok hatszáz leiert. Mosszu utca 128. 5989

Automobilok,

új és használt, bármilyen védjegyű,

kamionettek

és **kamionok**

állandó nagy választékban.

Vétel—eladás

— csere

az összes márkákban.

„GIRONI”

autogarázs

BUCUREȘTI

Strada Grigore Alexandrescu

59 sz. 2498

Ford

Speciális javító műhely

TEUTSCH GYULA

Brassó, Vasut-utca 10.

Befagyott

autó hűtőket

leggyorsabban a

„VICTORIA”

hűtőüzem javítja ki.

Brasov, Kálának-u. 2

Ügyes elárusító, román-, magyar-, német nyelvismerttel, helybeli

detail üzlet

részére kerestetik. Alánatokat kér Rudolf Mosse Lensor 31. 5980

5664

Tavaszi

ültetéshez

gyümölcsfák, ritka szép

félmagastörzsi vadon-

cok, rózsák, gledicsiák

stb. kaphatók.

Gazdasági Tanintézet

Faiskolája, Mediaş

Arjegyzék ingyen

Románul

tanulók,

vagy tanulni szándékozók csak a Dr. Dávid György féle román nyelvtant, valamint a hozzávaló nagy szótárt fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban, legkönnyebben és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadja a Brassói Lapok Könyvosztálya

Békebeli

kényelmes és tiszta állapotba állították vissza a

Fleischer-pincét

Kitűnő borok és ételek!

Ebéd abonoma kenyérrel 27 lej,

ebéd és vacsora 47 lej.

Kapu-utca 25 szám.

255

Megvételre keres

Cornwall rendszerű, egyenként 100 m² tüzelő felületű, jó állapotban levő

2 gőzkazánt.

Jul. Teutsch gépgyára, Brassó

5927

A szív legmélyebb fájdalmával tudatjuk, hogy a drága jó férj, felejtetetlen édesapa, sógor és rokon

Gombos Károly

nyug. várm. Irodalgaazató, művelőoszt. főnök és zenetanár

életének 71-ik, boldog házasságának 28-ik évében f. hó 17-én reggel 8 órakor hosszas súlyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 19-én d. u. 5 órakor fogjuk a Szent János-utca 3 sz. alatti gyásházából a ref. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Brassó, 1927. március 17-én.

Drága halottunk Isten veled!

A gyászoló család.

Cséplőgarnitúrák!

Acélkeretű szekrények 700-1400 mm dobszélességgel, golyóscsapágygal, benzin, petroleum, nyersolaj, vagy szivógázmotorok minden nagyságban.

Uj vagy használt gőzgépek!

Legolcsóbban és legjobban vásárolja:

„REX” Kereskedelmi vállalatnál.
NAGYSZEBEN, Erzsébet-utca (Elisabetsgasse) 74.

Nagyon előnyös fizetési feltételek!
Esetleg csereüzletet is csinálunk!

„PETROGEN”

SOC. IN COMANDITĂ PENTRU DESFACE
REA PRODUSELORE PETROLIFERE BRASOV

Telefon 194 és 294 (raktár) — Sürgönyeim: Petrogen, Braşov

Szállít:

Benzint, pakurát, nyersolajat,
petroleumot és olajakat, tartányokban,
a Rafineria de Petrol Concordia Vega Ploesti forrásából.

ALLANDÓ RAKTAR:

OLAJAKBAN, bel- és külföldi, rendes és speciális
gépek részére, CILINDEROLAJAKBAN forró gőz ré-
szére, KEMENY és SZÉKÉRKENŐCSÖKBE, KÖNNYŰ
BENZINBEN, adómentes NEHÉZ BENZINBEN, PETRO-
LEUMBAN és GÉPOLAJAKBAN.

Tudja már mindenki, hogy a

Continental-tény

a legolcsóbb világítás

Ismertetést küld:

LUMINA CONTINENTAL

Boroşineu, Judeţul Arad.

A legmodernebb lámpákkal.

Wlaat nem rendez olcsó hetet

mert

Wlaat mindig olcsó

Legfinomabb női harisnyák

Lei 88, 90, 132, —

Zefiringek — — — — Lei 298, —

Selyemtakaró — — — — „1850” —

Satintakarók — — — — „720” —

Matracok, három részből, „980” —

Kissé foltos asztalnemű,

megmaradt fürdő-köpenyek és uri

pizsamák

nevetséges olcsó áron.

WLAAT & WLAAT

KAPU-U. 20

BUZASOR 3

Ingenieur MARCUS & BERLESCU

BUCUREŞTI, STR. LIPSCANI 108

Tejgazdasági gépek, szerszámok és segédanyagok, valamint állattenyésztési és ápolási cikkek legnagyobb és legrégibb lerakata

Óromániai-, erdélyi-, bukovinai- és besszarábiai vezérképviselője a következő gyáraknak:

ALFA LAVAL tejszeparatorok

ASTRA tejgazdasági gépek

ALFA SEPARATOR

tejgazdasági szerszámok

FUCOMA tejvizsgáló készülékek

HAUPTNER állattenyésztési és ápolási cikkek.

Allandóan raktáron: Szeparátorok, tejgazdasági gépek, tejszállítókanak, FABRE és GEBR. BAYER védjegyű tejoltóporok, vajfesték, sajtfesték, valódi pergamentpapír, pergamentpótló, tejvizsgáló készülékek, kannajelzőmárkák, csapolók, levezető csövek, nyíló ollók.

KÉPVISELŐK:

Árucarnok, Brassó
Carl F. Jickeli, Nagyszeben
Hann & Co. R. T., Kolozsvár
Magyar Ferenc, Arad
Géposztály, Medgyes

Géposztály, Segesvár
Géposztály, Marosvásárhely
Rustica S. A., Cernăuți
Bartha Árpád, Szt.-György
Fekete & Tsa, Szatmár

2506

MEGHIVO

A Brassói Háztulajdonosok Egyletének f. évi március 28-án. d. u. 5 órakor az Iparegyleti épület kistermében tartandó rendes közgyűlésére. Napirend: 1. Évi jelentés. 2. Pénztári számadás 3. A tagsági díjak megállapítása 1927. évre. 4. Az 1927. évi költségvetés megállapítása. 5. Szabad javaslatok. 6. Az új lakbértörvény megbeszélése. A t. tagok csak ez uton hívatnak még. Brassó, 1927. évi március 17. én. A vezetőség. 5986

Okl. vegyész-mérnök.

román állampolgár, hosszú és sokoldalú műszaki gyakorlattal (specialista szeszgyártásban) kereskedelmileg is teljesen képzett, megfelelő elhelyezkedést keres. Szíves megkeresések „Ba 42” jeligére Rudolf Mosse hirdető iroda Arad, küldendők. 5984

Cséplőgarnitúrák

a legújabb 1917. évi gyártmány, hosszú rázószerszámmal, kettőssorú svéd gyártmányú SKF. golyóscsapágyakkal, vasrámmal, párosítva benzin-petroleum motorral, valamint 10 légkörös hullámos tüzszerényű gőzgéppel CORMIC petroleumtraktor, a legújabb szerkezetű, 3 vasu ekevel, szíjtárcsával, szabályozóval, tárcsásbotonával. LOSONCZI VETŐGÉPEK kanalas rendszerű, valamint a legújabb szerkezetű műtrágyaszóróval kombinálva. MALOMBERENDEZÉSEK mint hengerek, siksziták, hengersiziták, kombinált koptató és tisztítógépek, malomállványok, malomkövek, daratizáló stb. valamint régi malmok átalakítása a legújabb rendszerre. DIESELMOTOROK új típusú tökéletesített kompresszoros és kompresszor nélküli szerkezet. Az összes gépek olcsó árban és hosszú fizetési feltételek mellett kaphatók belföldi raktárról. Román Gazdasági Gépkereskedelmi R. T.

az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. Budapest, romániai vezérképviselője: Cluj, Str. Regina Maria 45°

2508

CALCULATOR

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
A DETROITI U. S. A.

BURROGHS

ÜZEMEK KÉPVISELETE

Összeadó-, számlázó- és könyvelőgépek

2510

Az egyedüli gépek amelyeknek bő modell választéka révén az összes pénzügyi, ipari és kereskedelmi intézetek munkája kifogástalanul mechanikai alagra átszervezhető.

Bucureşti.

Telefonszám: 82-5. Táviratcim: CALBUR.